

ek

válasza

nk folytatása)

bség elnöke utjan irányában. Hálás gy előre eljuttat szövegét, amelyre teljes precizitással szövege rendkívül szemk, a tervezett folytatott akciók

leszögezni: az ononi béke minden dig az erdélyi és jött egy végleges tése. A román köz békében nem meg észítést lát. Ma románágának a kor kifejezést ad ak, annak a lelké nak amelyet a re esatolt területek . Ez a legkésebb ki egységünknek irányítja külpoli

és magyar revíspont

a békeszerződés ak a románágna nak érdeke, mert et biztosítani és ha

hogyan magyar ma visszhangjai milyen ki belőle? Ki kell tingsválnunk kell az zióz álláspont kö

zely emberi és melből indul ki.

gyakorlati, pozitív alkotmái a történni a mi patri sz revizió nagylelkű szemben, a magyar sta, sőt modern ér. Az első eddig csak blgozott, a második akarja a jelenlegi . De akár az első l beszélünk, hang ttt elfogadhatatlan

ziós álláspont azonpció, úgy a magyar nős álláspont. Bár s kell ez tudomás knak, meg kell mon vizionizmusuk nem rint a béke vesze sorban ezzel kíván ja, hogy Magyar zött minseknek ér tét nemzet együtt atos volna, de a ha mindig a hse tük. Magyarország t mi, hogy propa négyzetmént sem revizionista mani s ez, hanem csak gyar közvélemény ysólása.

ábitó. A magyar közül kimagaslík tehetségű alakja. érdekes és izgalmtikus jellembrálatok mélysége és ágnézeti magaslats relmi regény „A os a benne jüktető ny új propaganda n a korábbi 320 lej kapható, az Uj Ke az összeg és por ldése mellett vagy

v. és Lapkiadó Zs. Baron L. Pop 18. 9-77.

irat

Taxa postală plătită în num. No. 224713-929. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop 18. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél évre 600, egészévre 1200 lei. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, félévre 12, egészévre 26 dollár. Hirdetések díjazásá szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági asidóság egyetlen napilapja. Cikkeink utannyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAINAPILAP

Bémentetlen leveleket nem fogadunk el. Késirátok megörzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámber Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hászegi Ernő, Str. Matei Mills 7. Péntek, 1934 április 6. 5694. ÉV NISZAN 21. XVII. ÉVF 78 SZAM.

Választási matematika

A választási matematika olyan érdekes nálunk, mint valami detektívregény. Itt vannak például a hétfői pótválasztások.

Olyan számok kerültek ki az urnákból, amelyeken hetekig tudnak kérődzni a választási matematikusok.

Ha a kormánypárti lapokat olvassa az ember kiderül, hogy a liberális párt fényes győzelmet aratott a választásokon, ha az ellenzéki lapokat olvassuk, az derül ki, hogy fényes vereséget szenvedett a kormány.

Ez a számok speciális matematikája. Hogy annyiképpen lehet magyarázni, ahányképpen akarják.

A legérdekesebb számot kétségkívül az ilfov megyei Trestieni választókerület produkálta. A kormány itt 1499 szavazatot kapott, Lupu pedig, mint az egyesült nemzeti parasztpárt jelöltje egyet.

Ez azért érdekes, mert az általános választások során a nemzeti parasztpárt szintén csak egy szavazatot kapott. Akkoriban Duca is fel volt háborodva e túlságos győzelem miatt és súlyos szemrehányást tett a helyi potentátoknak a túlságos ügybuzgalomért.

Ugy látszik, hogy a pótválasztáson azért hagytak csak egy szavazatot a nemzeti parasztpártnak, hogy „igazolják” magukat a multikori eredményért.

Csak valahol elszámították magukat. Az általános választásokon igaz, hogy egy szavazata volt a nemzeti parasztpártnak, viszont Lupunak is volt 17.

Bukarestben most azon törlik a politikusok a fejüket, hogy hová lett ez a 17 szavazat.

A régi és az új zene

A római Operaházban egy új, ugynevezett modern opera premierje alkalmából a nézőtérben parázs verekedést rendeztek a régi és az új zene hívei.

Hogy a verekedésben melyik fél maradt győztes: a konzervatív, vagy a haladó közönség, nem tudjuk.

Ez azonban nem is fontos. Az egész eset abból a szempontból érdekes, hogy ime a fasiszta Olaszországban is vannak konzervatívok és haladók, akik egymás ellen gyűlöletüket a modern, illetőleg konzervatív zene jegyében tombolják ki.

Szabad országokban világnézeti harcok dühnek, — a fasiszta szolgátság országában a zene miatt mennek egymásnak az emberek.

A lobogó minden országban más, de a lényeg minden országban ugyanaz. A mai emberiséget korunk nyomorúsága, problémáinak megoldatlansága, nemzedékeket elválasztó ellentmondásait két engeszeltethetetlen táborba osztották.

Franciaországban, Angliában, Amerikában ez a két egymással szemben álló nemzedék uccai harcokban, sztrájkokban, polgárháborúra való készülődésekben élt ki magát, — Olaszországban a zene jegyében küzd egymás ellen.

Ma még eldöntetlen, hogy a régi, vagy a modern zene-e — a jövő zenéje.

Minde nvalószínűség szerint sem a régi, sem a modern zene nem alkalmas arra, hogy egyedül és kizárólagosan a jövő szimfóniája alakuljon ki belőlük.

Az az érzésünk, hogy csak a régi és az új szintézise fogja megteremteni azt az új vezérmotívumot, amely alkalmas lesz arra, hogy az emberek lelkeiben a harmónia és az egymás iránti szeretet érzését keltse fel.

Mert hiszen az, ami a régi zenében és a régi világfelfogásban maradandó érték, a jövőendő átalakulásban sem veszhet el, viszont ami az új zenében és az új elméletekben világot átforgató erő, nem semmisíthető meg a régi értékeket és a régi szépségeket, csupán kiegészítheti, felrészítheti azokat.

A szomorú csak az, hogy az emberek, egy a régi, mint az új pártján állók mind ezt nem hajlandók tudomásul venni és inkább pofozkodnak és véresre verik egymást.

Duca gyilkosait életfogytiglani kényszer-munkára ítélte, az összes többi vádlottakat felmentette a bukaresti hadbíróóság

Oriási konsternációt keltett az ítélet Bukarestben Tatarescu és Titulescu királyi kihallgatáson

Bucuresi, április 5. (Az Uj Kelet tud.) A II. hadtest hadbírósága esütörtökön délután hirdetett ítéletet a színajai gyilkosok bűnperében. A fővárosban óriási izgalom élte meg az ítélethezokat. A déli órákban érték véget a védőbeszéd és ekkor már a lapok külföldi kiadásai számoltak be róla, hogy a hadbíróóság ítélethezatalra visszavonult.

Az ebédutáni órákban ezekre menő tömeg vette körül a kaszárnya épületét. A karhatalom erős kordont vont az uccán, az egyre növekvő izgalomban a főváros uccáin tizekrek várták az ítéletet jelentő különkiadások megjelenését. Az izgalom politikai körökre is átterjedt. Elsősorban a vassárdistákra vonatkozó ítéletet várták a legnagyobb érdeklődéssel, miután Petrovicescu tábornok vádbeszédében csak a gyilkosokra kért súlyosabb büntetést.

Fél hat órakor jelent meg Ignat tábornok vezetésével az ötös tanács az izgalomtól túlfutott hangulatban várakozó tárgyalóteremben. Amikor a tanács megjelent, a hadbíróóság perrendtartása értelmében a vádlottakat kévették a teremből. A három gyilkos a folyosón félre ült, sápadt izgalommal várták az ítéletet. Zelea Codreanu és társai sokkal nyugodtabbak voltak.

Ignat tábornok olvasta fel ezután az ítéletet. Constantinescu, Caranica, Belimace ügyében a hadbíróóság mind az öt feltekt kérdésre ígennel válaszolt és a három gyilkost életfogytiglani fegyházra ítélte. A többi vádlottakra vonatkozólag a hadbíróóság szótöbbséggel az összes kérdésekre elutasítón választott és a gyilkosokon kívül az összes vádlottakat felmentette a vád és annak következményei alól.

A fővárosban nagy feltűnést keltett ítélet után Tatarescu miniszterelnök és Titulescu külügyminiszter azonnal kihallgatáson jelentek meg a királynál. A kihallgatások alkalmán az ítélettel vannak összefüggésben, mert a hadbíróóságnak a vassárdista vádlottakra vonatkozó felmentő ítélete a kormánynak ebben a kérdésben folytatott politikáját dezavválta.

Csehszlovákiából kiutasítottak 13 osztrák szociáldemokrata védőt

Prága, április 5. A csehszlovák kormány tizenhárom osztrák szociáldemokrata volt védőségit, akik a lázadás leveretése után Csehszlovákiába menekültek és akiket több társaikkal együtt egyik délcsesországi táborban koncentráltak, kiutasította Csehszlovákia területéről, mivel engedély nélkül elhagyták a táborot és a prágai kommunista központ védelme alá helyezték magukat, ahol Kladnot jelölték ki számukra tartózkodási helyül. Még nem lehet tudni, hogy a kiutasított védőségek melyik országba fognak utazni Csehszlovákiából.

ták a táborot és a prágai kommunista központ védelme alá helyezték magukat, ahol Kladnot jelölték ki számukra tartózkodási helyül. Még nem lehet tudni, hogy a kiutasított védőségek melyik országba fognak utazni Csehszlovákiából.

Hans Albers házassága

Ugy látszik, a szerelem erősebb a fajvédelemnél is.

Hans Albers, a világhírű német mozi-színész a fajtiszta árja, a német fajvédelem összes apostolainak legnagyobb megdöbbenésére, feleségül vett egy németországi zsidó leányt.

Felcsésgül vette — és megvált az UFA filmvállalat kötelekéből. A német lapok természetesen Hans Albers karrierjének végéről beszélnek e vak merő lépéssel kapcsolatosan.

Holott a valóságban csak a fajvédelem karrierjén esett Hans Albers fajtisztálan házasságával jóvátehetően esorba.

Bebizonyosodott, hogy Németországban még a sztárok is fitymúlnak a kötelező fajvédelemre és többre táksálják emberi szabadságukat és méltóságukat, mint mindazokat a kétes értékű előnyöket, a

miket a hitlerizmusnak való behódolás jelenthet számukra.

Ami pedig Hans Albers karrierjének végét jelenti, meg vagyunk győződve róla, hogy a nagy sztár karrierje csak most fog igazán elkezdődni.

Akarmelyik prágai, bécsi, párizsi, londoni vagy amerikai stúdió két kézzel fog kapni Hans Albers után, akinek hírnevét férfias magatartása, bátor szembenézése — a hitlerista butaság előítéleteivel, csak fokozni fogja.

Hans Albers esete egyébként annak is kézenfekvő bizonyossága, hogy a Harmadik Birodalomban, ebben a pokol kövével kirakott paradicsomban, a legűszátabb és legészakibb árják sem vesznek komolyan a fajvédelmi teóriákat és minden veszély, minden megfélemezés ellenére inkább vállalják a tisztultabb emberi érzéseket, mintsem szolgai módon behódoljanak a világtörténelem leggonoszabb uralmának.

VILÁG TÜKRÉ

Konverzió, vagy infláció?

B. Branisteanu neves publicista írja a konverziós törvény vitájával kapcsolatosan az alábbi cikket:

„Különös és figyelemreméltó jelenség, hogy a konverziós törvény fölötti vita nem szorított kizárólag a tartózasok rendezésének műveletére. A vita középpontjába ezáltal a román valuta került és annak gyámolítója, a Banca Nationala. Argetoianu, Iunian és Ghelmegeanu szükségesnek tartották foglalkozni a román valutával, Argetoianu és Iunian egyetértettek egymással a kérdés megoldását illetőleg. Ghelmegeanu mint egy nagy kormányzópart képviselője, kevésbé határozottan beszélt, de ő is szükségesnek látta kijelenteni, hogy a valuta kérdése egy, a közeljövőben megoldásra váró probléma.

A megoldást valamennyien a Valuta devalorizálásának formájában képezik el. A kormányok azonban, amelyek egymást váltották fel, valamennyien egy, a valuta árfolyamát védő politikát folytattak. És ennek a politikának a folytatásánál nem a külföldi tőkésékre voltak tekintettel, mint ahogyan azt Iunian állította, hanem az állam maga sabb érdekeit vették figyelembe. A valuta összeomlása a kormány látószögéből nézve szerencsétlenséget jelent és csak az ellenzéki sorokból látszik úgy, mintha a boldogsághoz vezető rejtek utat nyitná meg.

A valuta kérdése még nincs eléggé tisztázva. A közgazdasági tudományok egyik legkényesebb és legnehezebb problémája ez. Az volt már a háború előtti időben is, amely a maihoz viszonyítva joggal nevezhető aranykorszaknak. Akkor csak néhány szakértő foglalkozott a valuta kérdésével és kevés olyan ága van a gazdasági tudomány, amely és gyakorlatnak, melyről oly felületesen alkotnának maguknak véleményét az emberek, mint éppen a valutáról. A leggyakoribb tévedés ezen a téren azt hinni, hogy a valutának egy sajátos csodateremtő ereje van, amellyel mindent el lehet érni, mindent meg lehet csinálni. Ez a vélemény már csak azért is divatos, mert nagy és hatalmas országok próbálkoztak valutáris műveletekkel mozgásba hozni gazdasági életüket. Az utóbbi évek hajlam, amely a tételeim ritmikájában nem kis szerepet játszott, egymaga is ráviszi a különböző országok politikusaikat arra, hogy ismételjék meg egy kísérletet, amely másutt pillanatnyilag eredményesnek látszott.

Anglia és Amerika példájára hivatkoznak. Persze kevesen gondolnak e két állam hatalmas gazdaságára, hatalmas aranytartalékjaira s gazdasági tevékenységük kiterjedtségére és mi Angliát illeti, ezen ország népének páratlan felegyelmeztségére. Az angolok nemcsak hogy nem menekültek a leértékelt fonttól és nem siettek azt más államok valutájára átváltani, hanem még az aranyukat sem emelték az országon belül. Kevesen gondolnak továbbá arra, hogy a lej már egyszer le lett aranyértékének harmincharmad részére értékelve és senkinek sem jut eszébe, hogy a német márka összeomlása mit jelentett Németország számára. A márka oly arányban esett, hogy egy aranymárkáért ezermilliárd papírmárkát fizettek. Minthogy az összes német adóssok összesen nem tartoztak ezermilliárd márkával, a német valuta esése a valóságban egyértelmű volt az összes tartózasok eltörlésével. Nos, vajjon meghozta-e

ez a boldogságot Németországnak? Alig tizenkét évvel az infláció után a földművelők ismét el vannak adósodva, a gazdasági élet beteg és ismét akadnak doktorok, akik a devalorizációt ajánlják. Schacht kormányzó azonban, aki tudja, hogy az első infláció csaknem összeomlásba vitte Németországot, kétségbeesetten védi a márkát és szembeszáll Hitler inflációs kísérletével.

Az angol és amerikai kísérlet fölött sem hangzott még el az utolsó szó.

Ami pedig Romániát illeti, egyetlen argumentum lett volna felhozható a devalorizálás javára. Nevezetesen az, hogy a mezőgazdasági adós könnyebben kifizetheti ezáltal tartozásait. A devalorizálás a konverziót kellett volna, hogy helyettesítse. De a konverziót éppen a valuta védelmében kellett megszavaztatni. Helyesebben látszott esőként a tartozásokat, mint esőként a lej árfolyamát.

A konverzió megszavazása után azonban mit jelenthet a valuta csökkentése? A lecsökkentett tartozások újabb csökkentését, a hitelezők teljes összeomlását, általános elszegényedést, tehát az állam jövedelmének csökkentését, amely viszont lejben egyre nagyobb összegeket kellene, hogy fizessen külföldi tartozásainak számlájára.

És kell ismerni azonban, hogy az, ami a kamarában a konverzió fölötti vita során történt, szimptomatikus jelenség, vajjon konverzió problémája csak azért kerülne le a napirendről, hogy helyébe egy más, sokkal könnyebb és sokkal súlyosabb jelszó lépjen, amely ismét a tartozások újabb lecsökkentése lehetőségének illúzióját lebegtetné meg a tömegek fölött? Aggasztó jelenség volna. Reméljük, hogy ez a vita nem fog tulnenni a parlamenti szöszék keretein és nem fog kikerülni az utcára, ahol semmiesetre sem érthetőnek meg egy olyan kérdést, amely még a szakértők számára is csak nehezen megemészthető valamé.

A jövő háborújának két új szörnyetege

London, április 5. Anglia legvakmerőbb pilótája, R. A. George rajvezető, a napokban elhagyja Angliát és a távolkeleti Singaporebe megy, hogy átvegye az ottani angol hadirepülő flotta parancsnokságát. Singapore a Távolkelet stratégiai kulcsa és ezért csak a legkiválóbb tengerészeti és aviatikai szakembereket küldi az angol kormány erre a rendkívül fontos állomáshelyre.

R. A. George, akit általában „Bobby” George néven ismernek az angol hadseregben, részvételével erre a fontos megbízatásra. Valósággal mozibaillo bravurokat végzett a legutóbbi légi hadgyakorlatok során. Megette például azt, hogy egész repülőgéprájával kétmérföldnyi magasságból nyílegyenes, függőleges vonalban zuhant alá a tenger felé.

Ötszázkilométeres sebességgel zuhantak a hatalmas repülőgépek a mélységbe. A szédületes iramnak csak közvetlenül a tenger-szine felett szakadt vége, amikor a gépek hirtelen megint vízszintes helyzetbe kerültek és egy pillanat alatt bombázóppal árasztották el a megtámadott hajókat.

Párizs, április 5. Junius 11-én kezd meg szolgálatát a francia flottában a világ legnagyobb tengeralattjáró hajója, a Surcouf. Az óriás tengeralattjáró sok európai kikötőben látogatást fog tenni. A 3000 tonnás hajó akciósugara 20.000 kilométer, 110 méter hosszú, 13 méter széles, a vízszínen 20, a víz alatt 11 csomó sebességgel halad, tehát nemcsak a legnagyobb, hanem a leggyorsabb tengeralattjáró is. Tizenhárom torpedósüve van, egyszerre 14 torpedót lőhet ki, tehát egy sűrűzettel akár egy egész flottát elpusztíthat. Fedélzetén ágyuk, géppuskák és repülőgépelhárítók vannak. A tengeralattjárón kis repülőgép is van.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

SELECT MOZGO

Vasárnapi kezdettel:

SELECT MOZGO

OROSZORSZÁG DÉMONA

Minden idők legnagyobb filmje. Főszerepben: LIONEL-ETHEL-JOHN BARRYMORE világhírű művészcsoportja és DIANA WYNYARD. Műsoron kívül hangos híradó és SILLY SIMPHONIE.

Anghelescu közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be a parlamentbe a zsidó gyógyszerészek ellen

Bucuresti, április 5. Anghelescu közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé a gyógyszerészeti fakultásoknak Bukarestbe való koncentrálásáról. A törvényjavaslat szerint a kolozsvári és jasi gyógyszerészeti fakultások megszüntetők működésüket és egyidejűleg kibővítik a bukaresti fakultást.

Anghelescu redivivus

Az Uj Kelet olvasóinak még frissen emlékeztetük el Anghelescu közoktatásügyi miniszter néhány év előtti „áldásos” működésére. Az ő törvényeinek a bélyegét viselik ma is magukon a mostoha sorsban levő kisebbségi iskolák.

A gyógyszerészeti fakultások központosításáról szóló törvényjavaslat egyike Anghelescu közoktatásügyi miniszter remekműveinek — olyan értelemben, hogy a kisebbségek ellen irányuló tendenciájában teljesíti az összes eddigi törvényeit.

„Nemzeti munka”

A javaslat nyilvánvalóan abban az „idegen”-ellenes atmoszférában fogant, amely az utóbbi időben aggasztó mértékben kiéleződött és ha ezideig a különböző kormányintézkedések csak burkolt formában vezették be a kisebbségi elemek ellen a numerusz klauzuzst, Anghelescu törvénye ezt egész nyíltan teszi meg.

A törvény indoklása különben egy szó, hogy a gyógyszerészeti szakmában a főiskolákban ezideig a kisebbségi elemek aránytalanul többségben voltak a román elemekkel szemben, kormányintézkedéssel szükséges tehát megváltoztatni ezt a helyzetet.

Statistikai adatok

Az indoklás többek között felsorolja, hogy a kolozsvári gyógyszerészeti fakultásnak 1919-től 1931-ig összesen 1870 hallgatója volt. Az 1870-ből 290 román, 680 pedig kisebbségi volt. Gyógyszerészdiplomát nyert ugyanezen idő alatt 217. Közülük 53 román, 164 kisebbségi. Erdélyben és Bánátban van 520 gyógyszer-tartulajdonos, közülük 61 román és 459 kisebbségi.

A jasi fakultásnak — folytatja az indoklás — az említett 12 év leforgása alatt 1269 hallgatója volt, közülük 222 nemzsidó és 1047 zsidó volt. 1920-tól 1933-ig diplomát nyertek 480-an, közülük 145 nemzsidó és 335 zsidó. A folyó évi ötödévre be van iratkozva 107 diák, közülük 13 román.

Az indoklás végül a következő statisztikát állítja fel:

A bukaresti fakultás 790 diákjának 29 százaléka kisebbségi; a kolozsvárinak: 420 diákja közül 75 százalék kisebbségi; Jasiában 420 diákból 85 kisebbségi.

Az egész országban 1700 gyógyszerész-tar-

Kulturművelő könyvtárából nem hiányozhat

Horrabin: Mire tanít a gazdasági földrajz?

tanulmánya.

Ára 40.— lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályától az összeg a portó költség (10 lej) előzetesen be küldése mellett

tulajdonos van, akiknek 60 százaléka kisebbségi.

A zsidó mégis kisebbség

Érdekes, hogy míg a kormány helye-

Általános harc indul meg a francia kormány takarékosági intézkedései ellen

Párizs, április 5. Lebrun köztársasági elnök aláírt 14 Germain Martin pénzügyminiszter által kidolgozott s a minisztertanáccsal elfogadott pénzügyi szanálási kényszerrendeletet, amelyek az államháztartásban a kormány takarékosági intézkedéseinek első lépéseit tartalmazzák.

A kényszerrendelettel szemben a posztai tisztviselők akciójához csatlakoztak az adóbeszedő és pénzügyi tisztviselők.

Jókarban levő mechanikai szövőszékeket

150—180 szélességben keresek megvételre. Ajánlatok pontos leírással és ármegjelöléssel Friedmann Sallamon Sighet címre intézendők.

iemti a Zsidó Párt kisebbségi politikáját, ugyanakkor, ha egy igazságtalan törvényt kell megindokolni, minden további nélkül kisebbségnek nevezni ki még a jasi zsidót is, akinek választások esetén éppen a liberális párt igyekszik a legjobban megmagyarázni, hogy ő voltaképpen román.

Nem tudjuk, vajjon a gyógyszerészeti fakultások központosításáról szóló törvényjavaslat egy új rendszernek az inaurálását jelent-e, avagy csak Anghelescunak tulbuzgóságáról van szó?

Mindenesetre érdeklődéssel várjuk, hogy a liberális listán megválasztott zsidó képviselők hogyan fogják hallgatni a hangjukat ennek a törvényjavaslatnak a tárgyalásánál.

valamint az erdészeti köztisztviselők szervezetei. A jelek szerint általános harc indul meg a kormány takarékosági intézkedései ellen.

A párizsi lapok általában helyeslik az intézkedéseket s rámutatnak arra, hogy 4 milliárdon híányt kell eltüntetni a francia költségvetésből.

Párizs, április 5. A Prince-gyilkosság ügyében gyanúsított monakói és marseillesi fezőrieket átkísérték Dijonba

Kedves fiam,

mától kezdve borotválkozás előtt mindig

NIVEA-CREME-vel

kell bedörzsölned magad. Láthatod ez megkönnyíti a borotválkozást és minden bőrirritációt elkerülhet. Magam is tudom: Nivea-Creme az egyedüli bőrcrém, amely Eucerint tartalmaz és ezen alapszik hatása. Kellemetlen fényességet nem hagy hátra és fiatal jólápoltt kinézetet nyújt. Ez nappali- és éjszakai Creme egyaránt. Még ma veszek Neked egy csomagolást.

Severing cáfolja, hogy Hitlerhez pártolt

Stockholm, április 5. Az Ekstrabladet berlini tudósítójának egy táviratát közli, amely szerint Severing fia egy telefonbeszélgetés alkalmával határozottan megcáfolta azt a hírt, hogy atyja nemzeti szocialista lett.

„Atyám jelenleg ágybanfekvő beteg, — mondotta a volt porosz miniszter fia — idegcsökkenésben szenved a rágalom következtében, melyeket róla terjesztettek.”

Ez a cáfolat arra a hírre vonatkozik, amely szerint Severing könyvet írt ezzel a címmel: „Utam Hitlerhez.” A könyv arról számol be, miként lett a szocialista Severingből nemzeti szocialista.

Severing volt porosz belügyminiszter a Szocialdemokratban nyilatkozatot tesz közzé, amelyben cáfolja a hírt, hogy emlékrataiban bejelentette Hitlerhez való csatlakozását.

— A múlt nyáron fogtam hozzá, — mondja —, hogy leírjam az utat, mely engem az állami élet irányításához vezetett. Ez a munka, mely semmiképpen sem politikai emlékirat, még kész sincs. Azoknak a kombinációknak, melyeket az elmúlt hetekben megjelenéséhez fűztek, a már elkészült fejezetek semmi alapjuk nincsen. A Rheinisch-Westfälische Zeitung idézetei mind hamisak.

Berlin, április 5. Berlini távirat közli Hitler terjedelmes nyilatkozatát, amelyet egy amerikai újságíróval folytatott beszélgetés során tett. Hangoz-

tatta ebben a diplomataikkal való négy szemközti megbeszélés előnyét a jegyzékváltásokkal szemben.

Beszélt a leszerelés problémájáról és mintha nem Németországról, hanem ennek valamelyik szomszédjáról állapították volna meg saját pénzügyi szakértői, hogy belső nehézségek vannak. kijelentette: „Nem nyugodhatok bele abba, hogy Németország ki legyen téve annak a lehetőségnek, hogy valamelyik szomszédja megtámadhatná, vagy bombákat hajthatna ipari telepeire, vagy úgynevezett „megelőző” háborút folytasson ellene csak azért, hogy belső nehézségeiről elterelje a figyelmet”. Hitler tagadta azt, hogy politikája a „mindenkire kiterjedő munkaalkalomserzés” proletarizálódást jelent és hallgatott arról a tényről, hogy a horogkeresztet uralom egy éve alatt olyan rohamos elproletarizálódás ment végbe Németországban, amelyre eddig még csak gondolni sem lehetett.

Beszélt a kritika jogáról is. Szerinte megkívánja a szabad véleménymegnyilvánulást, de hozzáteszi, hogy „nem tűr meg olyan sajtót, amelynek kizárólagos célja az, hogy széjjelrombolja, aminek fölépítésére fogott”. Mindenki előtt azonban nyilvánvaló, hogy minden vélemlés „rombol”, amely nem egyezik a diktátor véleményével.

irókkal szemben is az az álláspontja, hogy szabad a beszéd, addig a határig, amíg ez kedvez és hizeleg Hitlernek. Végül cáfolta azt, mintha vezértársai állására törnének.

Man

Bucuresti, április volt ma a román nap. Az érdeklődés zűz propagandaké- hanem az is, hogy atrakció volt lát Maniu, aki ebből a ször jelent meg a ben és Titulescu, a legjobb szónokának

Kedden délután, molták Saveanu ér- ért, pedig erre az a ták a felső tribünó- szájai merénylet fel a közönséget.

A patriarchia dor- örkordon övezi.

A házban egészen pélyes a hangulat, folt hölgyek tavasz hangulatot hoznak rembe. Mégis ez a mor és súlyos atm- sig feszülő izgalom két legnagyobb ro- szédét. A szenátus munkáját, bármenn konverzió megszava- páholyban embe- földi újságíró.

Zsufolt a diploma- miniszteri padban n- excellenciás.

Zugó taps fogadj- terelnökök, aki mög- lescu sápadt arc. Z- sápadt arera szegző- sön övezi az újság- rüje. De a esengők- sét jelzik és pont- nu elnök, aki erre- pélyes szaketbe ölt- adja meg a szót. M- nők felolvassa a pa- nak meghosszabbítá- kéziratot, meg fel- friss léptekkel a sz-

Fekete ruha, ma- Ujból azt az impre- megfiatalodott vol- látszik hatvan éves- deg fénye, mint az- ben a nagy ünnepe- man árasztja el a- valamint a többség- készhetetlen hideg- elnéznek az embere- kony, szinte nőies- halkan beszél, beté- MÉR első mondatá- kelt:

— Mi, akik megs- rák-magyar monarc-

Ezernyi szem esü- nyi remeten. A ha- annyi energia, akat- árad, hogy a ház l- va, szinte hipnotiz- majdnem minden n- szerüen zug fel a t- a többség tapsol a-

Pedig egyetlen t- kifejezés nincs besz- vával békét kér és- kor a zsidókról besz- surja acélos tekin- szort, aki egészen ó- satja Maniunak a- szövetségről elmond-

Csak beszédének hangját és egésze- hangon és amennyi- kémetlenül szögez- nát vétőjét a reviz-

Mindenki megley- niu után Bratiann- szósékre. Maga T- kintetet vet Tatar- lis párt vezetője, e- szósékre, hogy fe- szág külügyminisz- ság nevében haláza-

mechanikai
ékeket
keresek megvétel-
leírással és ármeg-
Salamon Sighet
ézendők.

sebségi politikáját,
igazságtalan tör-
kolnia, minden to-
rinek nevezi ki még
ek választások ese-
s párt igyekszik a
zárni, hogy ő volta-

a gyógyszerészeti
ításáról szóló tör-
endszernek az inau-
avagy csak Anghe-
ról van szó?

eklődésel várjuk.
tán megválasztott
van fogják hallgatni
törvényjavaslataink
(—)

Francia ügyi

ti köztisztviselők
szerint általános
ormány takarékos-
en.

általában helyeslik
rámutatnak arra,
ányt kell eltiin-
ségvetésből.

A Prince-gyilkos-
ított monakói és
átkisérték Dijonba

ött mindig
ME-vel

megkönyvit a bo-
kerüléstől. Magam
i börcém, amely
hatása. Kellemtlen
l jólápolt kinézést
yaránt. Még ma ve-
olást.

Értelt

atákkal való négy
és előnyét a jegy-
en.

s problémájáról és
országáról, hanem
omszédjáról álla-
aját pénzügyi szak-
nézségű vannak.
nyugodhatok bele-
zág ki legyen téve
hogy valamelyik
dhatná, vagy bom-
ni telepeire, vagy
zó" háborút foly-
ért, hogy belső ne
a figyelmet". Hit-
politikája a "min-
munkaalkalomszer-
st jelent és hallga-
hogy a horogke-
ve alatt olyan ro-
adás ment végbe
lyenre eddig még
hetett.

ogáról is. Szerinte
véleménymegvil-
zi, hogy "nem tür-
helynek kizáróla-
éjjelrombolja, ami-
". Mindenki előtt
hogy minden véle-
ly nem egyezik a
al.

az az álláspontja,
állalat addig a ha-
ez és hízleg Hit-
ta azt, mintha ve-
nének.

Maniu és Titulescu a szószéken

Bucuresti, április 5. Történelmi napja volt ma a román parlamentárizmusnak. Az érdeklődést nemcsak a revíziós propaganda kérdése váltotta ki, hanem az is, hogy két egészen ritka atrakeió volt látható a pódiumon: Maniu, aki ebből az alkalomból először jelent meg a liberális parlamentben és Titulescu, akit a világ egyik legjobb szónokának tartanak.

Zsúfolt tribünök

Kedden délután már hiába ostromolták Saveanu einököt belépőjegyekért, pedig erre az alkalomra felnyitották a felső tribünöket is, amelyekbe a szájai merénylet óta nem engedték fel a közönséget.

A patriarchia dombját hármás esend örkordon övezi.

A házban egészen szokatlanul ünnepléses a hangulat. A páholyokba zsúfolt hölgyek tavaszi tolettjei derűs hangulatot hoznak a komor kupolafülszembe. Mégis ez a nemzetgyűlés komor és sulyos atmoszférája. Pattanásig feszülő izgalom, amely megelőzi a két legnagyobb román államférfi beszédét. A szenátus is felfüggesztette munkáját, bármennyire is sürgős a konverzió megszavazása. Az újságírópárholyban emberember hátán, sok külföldi újságíró.

Zsúfolt a diplomaták páholya is. A miniszteri padban már el sem fér a sok excellenciás.

Maniu a tribünön

Zugó taps fogadja Tatarescu miniszterelnököt, aki mögött feltűnik Titulescu sápadt arca. Minden szem erre a sápadt arca szegődik. Maniut a folyosón övezi az újságírók hatalmas gyűrűje. De a esengők az ülés megkezdését jelzik és pont négy órakor Saveanu elnök, aki erre az alkalomra ünnepléses zakatba öltözik. Tatarescum adja meg a szót. Miután a miniszterelnök felolvassa a parlament szesszióinak meghosszabbításáról szóló királyi kéziratot, megy fel Maniu, fiatalosan, friss léptekkel a szószékre.

Fekete ruha, magas dupla gallér. Újból azt az impressziót kelti, mintha megfiatalodott volna. Semmiesetre sem látszik hatvan évesnek. Szemeinek hideg fénye, mint az acél, meg sem rebben a nagy ünneplésre, amely egyformán árasztja el a nemzeti parasztpárt, valamint a többség oldaláról. A kifürkészhetetlen hideg kifejezésű szemek elnéznek az emberek feje fölött és vékony, szinte nőies hangja, bár egész halkán beszél, betölti a kupolatermet. Már első mondatával hideg borzongást kelt:

— Mi, akik megsemmítettük az osztálymagyar monarchiát...

Ezernyi szem csúng most a badaconyi remetén. A halk, vékony hangból annyi energia, akarat és határozottság árad, hogy a ház lélegzetét visszafojtja, szinte hipnotizáltan hallgatja. És majdnem minden mondata után erkánszerűen zug fel a taps. És talán éppen a többség tapsol a leglelkesebben.

Pedig egyetlen tulzott, vagy túlerős kifejezés nincs beszédében. Minden szavával békét kér és békét ajánl. Amikor a zsidókról beszél, szinte keresztülszurja acélos tekintetével Cuza profeszszort, aki egészen összezugorodva hallgatja Maniunak a zsidókról és a Népszövetségről elmondott dicső szavait.

Csak beszédének végén emeli fel hangját és egészen váratlanul, éles hangon és amennyire tőle csak kitélik, kíméletlenül szögezi le Erdély és Bánát vértóját a revízióval szemben.

Mindenki meglepődik, amikor Maniu után Bratianu Dinu megy fel a szószékre. Maga Titulescu is kérdés tekintetét vet Tatarescra. De a liberális párt vezetője, csupán azért ment a szószékre, hogy felmagasztalja az ország külügyminiszterét és lerója a többség nevében háláját Titulescuval szem-

ben, aki oly sok szolgálatot tett országának. Majd úgy ő, mint az utána következő Bratianu György esatlakoznak Maniu interpellációjához.

A szó ezután Titulescúé.

Titulescu, a szónok

A külügyminiszter hosszú, vékony alakja, sápadt, sárga mongol feje, elálló fülei — kedvenc témái a genfi karikatúristáknak — a megtestesült intellektuel és átérzi, hogy ebben a pillanatban az egész ország szeme rásegededik. Világos precíz, választékos stílusának érces, kellemes tenorjának szinte delez ereje van. Mondanivalójában határozott, férfias, nem keres hatásokat, hangjában semmi pathosz, nem ragadja

el a hév, nem teatrális, de annál hatásosabb és meggyőzőbb. Mint dolgozó, a jeles tanuló, úgy adja elő mondanivalóját. Akarat és energia rezeg a hangjában, de ha kell, okos, ravasz és briliánsan szellemes. Az öklével a szónoki asztalra csap, amint refrénszerűen ismétli majdnem minden frázisának végén: „Nem soha!”

Amikor Franciaország iránti elismerésének ad kifejezést, a többség egyik tagja elkántja magát:

— Eljen Franciaország!

A Házban mindenki feláll és felzúg ezer torokból:

— Eljen Franciaország!

Ennek a pillanatra az ünneplésesége mély hatást váltott ki. De lám a

Japan legkiválóbb diplomatái döntenek a háború és béke kérdéséről

Tokió, április 5. Félhivatalos jelentés szerint Tokióban május 28-án nyílik meg a japán nagykövetség értekezlete. Az értekezleten részt vesz Saito amerikai japán nagykövetség, Macsudaira londoni nagykövetség, Ota oroszországi nagykövetség és sok más kiváló japán diplomata. Az értekezlet, amelyen Hirota külügyminiszter elnököl, a következő kérdésekkel foglalkozik:

1. Japán általános politikai helyzete.

2. Japán állásfoglalása az Egyesült Államokkal, Oroszországgal, Kínával és Mandzsuriával szemben.

3. Japán viszonya a Népszövetséghez.

4. A flottaértekezlet előkészületei.

5. Japán álláspontja a kínai gazdasági kérdések ügyében.

Az értekezlet politikai szempontból igen nagy jelentőségű, mert az egész külföldi japán diplomácia számára megadja az irányvonalakat.

Ugy mint ezen különböző országbeli emberek

Itélk meg a szerencsésen gyógyultak milliói ama csodás eredményt, melyet a Togal-tablettákkal elértek. Riz Gécza. Cernáuf-ból pl. ezeket írja:

„Kötelességemnek tartom, Önöknek az Önök által gyártott Togal készítményért köszönetemet nyilvánítani. Miután bizalmamat minden gyógyszer iránt elvesztettem, Togal-lal végeztem az utolsó kísérletet, hogy rheumatikus bajjaimtól megszabaduljak. Ma minden szenvedésem legmegalapozottabban csak azt tanácsoltam, hogy csak Togal-t használjon, mert ez az egyetlen szer, mely engem megmentett! Hálaóti a Togal-t minden szenvedésem legjobb meggyógyításaként fogom ajánlani!”

Több mint 6000 orvos igazolja, hogy a **Togal** gyorsan és biztosan hat
Rheuma | Ischias | Ideg- és főfájás
Köszvény | Spanyolnátha | Hüléses megbetegedések
eseten. A Togal kiválózza a húgysavat, bakteriumölő és a bajt gyökerében támadja meg. **Togal semmivel sem pótolható! Biztos, hogy használni fog!** Tegeny meg ma egy kísérlettel! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52.— A Togal-tabletta svájci készítmény.

Einsteint ünnepélyes keretek között amerikai állampolgárrá avatták

Nyilvánosságra hozták Einstein és a porosz akadémia levélváltását

Newyork, április 5. Newyersey állam, amelyben Albert Einstein professzor tudományos munkáját végzi, és pedig a Princetont melletti csillagvizsgáló toronyban — felszólította a tudóst és feleségét, hogy vegyék fel a newyersey-i állampolgárságot. Amikor az Einstein házaspár ehhez hozzájárult, Moore, az állam kormányzója, Newarkban, az ország fővárosában óriási manifesztaációt rendezett, amelyhez meghívta az állam összes notabilitásait. Március 25-én, vasárnap, a kormányzó külön nagy fogadót estét rendezett koncerttel és bankettel, amelyen tízezer előkelőség vett részt. A rendezvényre Einsteinokat delegáció hívta meg, élén Moore kormányzóval. Einstein kívánságára a különböző rendezvények jövedelmét odaadományozták a német zsidók palesztinai letelepedését szolgáló bizottságnak, amelynek Chaim Weizmann az elnöke.

Az ünnepi szónok a vacsorán Moore kormányzó volt, aki Einsteint mint talpig férfit és mint korszakos jelentőségű tudományos kutatót jellemezte. Einstein válaszában megköszönte az amerikai kormányzat és Amerika népének megtisztelő szíves fogadását. Együttal hálával emlékezett meg arról a tényről, hogy ünnepel

tetése a német zsidók palesztinai letelepedését szolgálhatja. Az amerikai sajtó, amely az Einstein ünnepekről beszámol, közli azt is, hogy a tudós nehezen határozta el magát arra, hogy nyilvános ünneplés központja legyen és csak akkor járult hozzá az ünnepeletetéshez, amikor elhatározta, hogy az ő ünneplése kívánása szerint az elűzött zsidók javát fogja szolgálni. Március 14-én töltötte be Einstein ötvenötödik életévét és barátai ezt az alkalmat fel akarták használni ünnepeletetésére, amit azonban a tudós a lehatározottabban elhárított magától. Születésnapját esendes munkában elmerülve töltötte.

Ezen a napon azonban a tudóssal kapcsolatban értekezlet volt. A berlini sajtó jelentésként az amszterdami Querido kiadóvala la „Mein Weltbild“ címen kiadta Einsteinnak régebbi cikkei, amelyek így összefoglalva átfogó képét nyújtják a tudós világnézetének. A könyv felőle Einstein levélváltásait a porosz tudományos akadémiaival. Az akadémia, amely Hitler uralomra jutása után régi tiszteltetelmű objektívításából sokat veszített, azzal vádolta a külföldre menekült Einsteint, hogy „rémhíreket” terjeszt. Einstein egyik levele, amelyet tavaly

Ház megtapsolja a szovjettel kötött paktumot is. Felőrára van szüksége Titulescunak arra, hogy felsorolja a különböző paktumokat és konvenciókat, amelyeket Románia biztonsága és fejlődése érdekében sikerült létrehozni. Mint egy monumentális mű, őlt formát a Ház tagjainak lelki szeméi előtt ennek a csunya, ferdevégű, ráncosképpü, elálló füli embernek a munkája, aki évek óta egyedül intézi Románia külpolitikai sorsát.

Es éppen úgy, mint Maniu is, csak beszédének végefelé, amelyet a Ház mindvégig, mint valami orakulumot hallgatott végig — emeli fel hangját, hogy beleszívta a mikrofonba kétórás szónoklatának utolsó mondatait.

Mint egy ember áll fel a Ház minden tagja és percekig tart a tomboló tapsorkán. (h. e.)

április 12-én irt. a belgiumi Coq sur Merből így hangzik:
A Porosz Tudományos Akadémiának, Berlin.

Megkaptam e hó 7-ről kelt levelüket és nagyon fájlalom azt a szellemet, amely levélben megnyilvánul. Tárgyi szempontból ehhez a következőket fűzhetem: Önök azzal vádolnak engem immár másodszer, hogy a német nép ellen indított „rémhír”-propagandának részese voltam. Ezt egyik utóbbi levelemben közönséges rágalmaknak minősítettem. Önök megjegyzik, hogy amennyiben én „tanúságot” tennék a „német nép mellett” a külföldön, ennek nagy hatása lenne. Erre a válaszon, hogy egy olyan tanúság, amelyre önök gondolnak, az igazságról és szabadságról alkotott fogalmaknak tagadása volna. En azonban életelvi választottam az igazságot és szabadságot. Nem tehetek tanúságot a mai körülmények között olyasmiről, ami az erkölcsök eldurvítását és a kulturáértékek megsemmisítését jelenti. Ez is volt egyik oka annak, hogy kiléptem az akadémiából.

Leszállították az ingatlan-átírási illetéket

Az állam belátta, hogy a magas illeték megszüntette az ingatlanforgalmat

Ciuj, április 5. Az 1933-ban életbeléptetett belyegtörvény sulyos terhet rótt azokra, akik ingatlant óhajtottak vásárolni, mert az átírási illetéket nem az ingatlan értéke után állapították meg, hanem annak évi jövedelmét vették az illeték alapjául. A magas adósvételi szerződés illetékek miatt az ingatlanok forgalmában egy év óta hatalmas pangás állott be. A kolozsvári pénzügyigazgatóság — mint mindenütt az országban — az utóbbi esztendőben alig került adósvételi szerződés illetékezés alá, míg az előző esztendőben milliókat jövedelmezett ez az adózási forma az államnak.

Ma érkezett a pénzügyigazgatóságra az új belyegtörvény végrehajtási utasítása, amely megszünteti ezt a helytelen rendszert, sokkal alacsonyabb illetékeket léptet életbe, ami ismét mag után vonja majd az ingatlanforgalom fellendülését. Azi ngatlan javak adósvétele után — a végrehajtási utasítás szerint — 1934 április 1-től kezdve hét százalék az illeték. Az alap ezután is az ingatlan jövedelme, amely azonban nem lehet kevesebb falun annak nyolcszorosánál, városban pedig tizszeresénél. Hogyha például egy huszezer lejt jövedelmező házat 18 ezer lejtért adnak el városban, akkor az illetéket a következőképpen számítják ki: A jövedelmet, tehát a huszezer lejt megszorozzák tizzel, az 200.000 lejt és ennek veszik a hét százalékát, ami tizennygezer lejt tesz ki. A múlt évben ugyanezen ház után huszonnégyezer lejt volt az illeték, tehát a mai összegnek majdnem kétszerese.

— **Elégetik Kreuger naplóját.** Londonból jelentik: A Kreuger-féle csődtömeg gondnoksága elhatározta, hogy az öngyilkos gyufakirály hátrahagyott naplóját az eljárás befejezése után elégeti. A napló, amelynek közzétételi jogáért állítólag mesés összegeket ajánlottak, pontos feljegyzéseket tartalmaz Kreuger összes ügyleteiről, cinkostársairól, politikai tevékenységéről, szerelmi ügyeiről és azokról a jelentékeny összegekről, amelyeket Eekmann akkori miniszterelnöknek választási célokra adott.

SPORT

A Nemzeti kétnapos szereplése a husvét kolozsvári eseménye

Cluj, április 5. (Az Uj Kelet tud.) Megírta az Uj Kelet, hogy a husvét kettős ünnepe a kolozsvári vezető sport-egyesületek sláger műsora készítenek elő. Először a NAC, majd a Phöbus jött számításba, végül a Nemzeti együttesével állapodtak meg egyesületeink. A kettős műsor a következő lesz: Vasárnap Nemzeti-Románia, hétfőn Nemzeti-Universitatea. Bár a csapat a magyar elsőosztályú profibajnokságban nem éppen a legelőkelőbb helyen van, mindazonáltal az új játékosokkal megerősödött Nemzeti kemény ellenfele lesz a helyi csapatoknak és így a futball kedvelői élvezetes mérkőzéseket kapnak. A vasárnapi mérkőzés bírója Muresan lesz, míg a Nemzeti-U meccsre még nem küldték ki játékvezetőt.

A husvét műsor

országos viszonylatban legkiemelkedőbb eseménye a bukaresti körmérkőzés, melynek a budapesti Kispesztén kívül résztvevője a Ripensia, valamint a két bukaresti Venus és Unirea Tricolor. A körmérkőzés legérdekesebb küzdelmét kétségtelenül a Kispeszt-Ripensia meccs hozza. A kettős ünnepe egyébként az ország minden részében lesznek jelentős labdarugó mérkőzések.

Ferencváros - Hungária derby a magyar profiligában

Budapestről jelentik: A vasárnap sportján kerül előtérre az örökderby Ferencváros-Hungária bajnoki mérkőzés, melyre mindkét csapat alaposan készül. A mérkőzés kétségtelenül a Ferencváros, mely a papírforma szerint párgólos differenciával kell nyerne a meccset, azonban mint mindig, sőt tavaly is, amikor a jóval gyengébb Hungária 1:0-ra győzött, meglepetés egyáltalán nem látszik kizártnak.

A Ferencváros valószínű összeállítása a következő: Háda - Váradi, Papp - Laki, Móró, Lázár - Rátkai, Székely (Polgár, Takács II.), Sárosi, Toldi, Kemény.

Hungária: Szabó - Mándi, Kis - Egri, Sebes, Dudás - Klamár, Kardos, Cseh, Turay, Titkos.

Mi hír a futballvilágbaíonkság frontján

Április 15-én lesz a második lengyel-csehszlovák futballvilágbaíonksági selejtező mérkőzés. Április 29-én a magyar válogatott áll ki a csehszlovák fővárosban a válogatottak ellen. Ez utóbbi mérkőzésre a Sparta-pályát kibővítik, hogy negyven ezer nézőt befogadhasson.

Sporthírek

Visszavonta a Mures Orza kétéves letiltását. Tegnap számunkban megírtuk, hogy Orzát, az U tehetséges jobbösszekötőjét, aki egyébként a Mures leigazolt játékosa, de aki mert egyesülete vasárnapi kupameccsén többszöri felszólítás ellenére sem jelent meg a mérkőzésen, kétéves letiltásban részesült. Az U egyik vezető tagjától szerzett értesülésünk szerint azonban intervenciók történtek a játékos büntetésének felfüggesztése, illetve hatályalanítása ügyében és a Mures teljesítette is az egyetemiek kérését. Így semmi akadályja annak, hogy a kitűnő csatár új egyesületének hálfői mérkőzésén játsszon.

Bindea meg akarta verni a mérkőzés vezető bírót. Aradról jelentik: A vasárnapi Gloria CFR-Ripensia mérkőzés után botránys jelenet szemtanúi voltak a mérkőzés nézői. Ugyanis Bindea, a Ripensia tehetséges, de fegyelmezetlen jobb szélsője kvalifikáhatatlan szavakkal illette a levonuló bírót, sőt kezét is emelt rá, azonban megakadályozták a továbbiakban. A bírójelentést, amely az esetet leírta, a zaradi szövetség átteszi a temesvári disztrikthez, ahol Bindea valószínűleg elfogja a bírótól a büntetését. Ezenkívül azonban a Ripensia fegyelmi bizottsága elé is kerül a sport-szerűenül viselkedő renitens játékos.

A Budai 11 turacsapata Amszterdamban 3:2 arányban győzött a város válogatottja ellen.

A Manchester City középeurópai turnár jön. A Manchester City, az angol kupadöntő résztvevője május közepén, az angol válogatott középeurópai mérkőzése után Bécsben, Budapesten és Prágában fog játszani.

A KKASE közgyűlése. A KKASE a napokban tartotta meg rendes évi közgyűlését a tagok nagy számának jelenlétében. Róza Mór elnök megnyitó beszéde után Geréb Károly újv. alelnök ismertette az egyesület elmúlt évi működését, amely örvendetes fejlődést mutatott. Ezután megválasztották az új tisztkart.

KÖZGAZDASÁG

Teodorescu kereskedelmi és iparügyi miniszter sem tudja, hogy mikor kerül sor a kontingentálás módosítására

Tiltakoznak a kontingentálás ellen a bukaresti kereskedők

Bucuresti, április 5. Izgalmas lefolyású nagygyűlést tartott tegnap Bukarestben a Sfatul Negustoresc (Kereskedők Tanácsa). Az országos gyűlésen a vidéki kereskedőtanácsok képviselői is megjelentek és egyöntetűen állástfoglaltak a kontingens behozatali rendszer ellen, valamint a szabadkereskedelem mellett. A szenvedélyes felszólalásoktól visszhangzó nagygyűlésen Niculescu Rist, a Sfatul Negustoresc egyi kvezetője elnököl, aki a következő kijelentéseket tette:

— Az ország összes kereskedői és importőrjei felháborodva állapítják meg, hogy az 1932-ben bevezett kontingens-behozatali rendszer katasztrófális hatással van Románia kereskedelmére. Kifogásoljuk, hogy homály a behozatali-bizottság működését, amelyet politikai szempontok irányítanak. Sajnos, nálunk a politika folyton megzavarja a közgazdasági kérdéseket, a vezető politikusok a legfontosabb kérdésekben nem fordultak hozzáik, gyakorlati közgazdászokhoz, hanem a saját elgondolásuk szerint hajítják végre a legfontosabb intézkedéseket. Kötelességünk leleáznati egyes politikai tényezőket és rámutatni az ő működésük veszélyeire. Folytató nakt halljuk — folytatta Niculescu Rist alelnök — hogy fejleszteni kell a nemzeti gyáripárt. De hiszen a kereskedelem fejlesztése is kötelesség, a kereskedelem érdekeit mindig háttérbe szorították, a kereskedők behozatali lehetőségeit csaknem teljesen megszüntették, az importkérvényeinket folyton elutasítják. Annakidején azzal is indokolták a kontingens-behozatali-rendszer bevezetését, hogy anélkül a lej külföldi magánárfolyama nem tartható egy nívón a hivatalos árfolyammal. Azóta mindenki meggyőződhetett róla, hogy a kontingens rendszer ellenére is csökkent a külföldön a lej magánárfolyama, tehát a kontingens rendszer semmit sem javított ezen a helyzeten.

— Behozatalunk most is folyton emelkedik, de nem készárúban, hanem a gyárak számára szükséges nyersanyagokban, amelyeket egyesek tízszeres áron értékesítenek a beföldön. Erre külön felhívjuk a hatóságok figyelmét.

— Rá kell mutatnom arra is, hogy az ország lakossága nagyon alacsony élet-

nívóra került, kevés a jövedelme és emiatt keveset bír vásárolni, csaknem teljesen megszűnt a fogyasztóképessége. Egyes vidékek hónapokon át kukoricálszinten kénytelenek élni, tehát nem is várható, hogy iparicikkeket vásároljanak és hogy a kereskedelmet fellendítsék. Az egész ki- és beviteli rendszer teljesen elhibázott. Semmit sem tesznek az illetékes körök a petróleum, a gabona, az élőállat exportjának elősegítésére, már pedig mi igen sok nyersanyagot vásárolunk a külföldön, ennek dacára az országoktólünk alig vesznek valamit, ami miatt az exportunk kétségbeejtően csökkent. Teljesen téves volt az a feltevés, hogy azok az államok, amelyekből mi sok nyersanyagot hozunk be, tőlünk majd ugyanolyan értékben mezőgazdasági és egyéb árukat fognak kivinni.

— A kontingens rendszer bevezetése óta reánkérve teljesen elvesztett a németországi, csehszlovákiai és görögországi piac, amelyet azóta más államok hódítottak meg. Mi már többször feltártuk a súlyos helyzetet a kereskedelmi minisztériumban, de, sajnos, nem hallgattak meg tanácsainkat és most látják ennek szomorú következményeit. Teljes erővel kell támogatni a zország termékeinek kivitelét, mert ez az ország gazdagodásának szilárd alapja.

Niculescu Ritz alelnök ezután utalt arra, hogy Romániában sok olyan jó magáncég van, amelyekkel a külföldi pénzesoportok és nagyvállalatok szívesen kötnek hitelügyleteket, mert jóhírűek és korlátlan hitel és kapnának, amit az államkincstártól megtagadnak. Kötelességük volna a legmagasabb gazdasági köröknek, hogy az ilyen kiváló importcégeket támogassák, ehelyett azonban a behozatali terén megakadályozzák működésüket. Az iparnak és a kereskedelemnek harmónikusan kell működnie, mert ezzel szolgálják az ország gazdasági érdekeit. Több panaszos felszólalás után határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a szabadkereskedelem mellett foglaltak állást és a kontingens-behozatali rendszer megszüntetését követelték.

Tegnap a parlamentben meginterpellálták Teodorescu minisztert a kontingentálás kérdésében.

TURISZTIKA

A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya vasárnap, április 8-án kirándulást rendez Bácsitorok—Csigadomb—fenesi erdő utiránnyal. Hétfőn, 9-én Szentjánoskut—Majláth-kut—Árpádcsuc—Mikestető—bükki menedékház utiránnyal. Indulás mindkét kirándulásra reggel 8 órakor a Haggibbor klubtól, Calea Victoriei 10. Vendégeket szívesen lát a szakosztály vezetősége.

Teodorescu ipar- és kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a hozzáintézett kérdésekre nem tud választ adni. A kontingentálás egyik legfontosabb probléma, amely szoros kapcsolatban áll a gazdasági helyzetünkkel és nyomon követni annak változatait. Ezért nem tudja megmondani, mikor kerül sor a kontingentálás módosítására, egy vagy két hónap múlva vagy később. Annyit hangsúlyozhat csak, hogy tudatában van a kérdés fontosságának és nem tartja helyesnek, hogy különböző híresztelésekkel általánosan nyugtalanítsák az érdekelteket.

Tőzsde

Cluj, április 5. Buza 76—77 kg. 365—370, tengeri 190—200, árpa 225, zab 220.

Temesvár, április 5. Buza bányási 76 kg. 325, torontáli 77 kg. 335, zab 190 árpa 160, tengeri 155.

Galati április 5. Buza 76—77 kg. 370 árpa 58—59 kg. 142.50, zab 49 kg. 122.50 —155, rozs 70 kg. 190, otengeri 190.

Külföldi gabonátőzsdék

Csikágó, április 4. Buza máj 85.75 —85.87, júl. 85.37—85.50, szept. 86.25, 86.37, tengeri máj. 47.87, júl. 50.25, szept. 32.75, rozs máj. 59.62, júl. 61, szept. 62.62.

Winnipeg, április 4. Buza máj. 67.87 júl. 69.12, okt. 70.50, árpa máj. 41.50.

Liverpool április 4. Buza máj. 4.06 ötíylead, júl. 4.05 háromnegyed, okt. 4.07 háromnyolead,

Ha Budapestre jön látogassa Fränkel orth. kóser (legmodernebb) éttermét.
Károly király ut 3/a. Dohány ucca sarok, Telefon: 37-2-57.

Pénzpiac

Bucuresti tőzsde. Zürich 32.30—32.30, Berlin 39.65—40.50, Newyork 100—110, London 513—523, Párizs 6.58 és fél—6.63 háromnegyed, Milano 8.60—8.50, Prága 4.10—4.13, Bécs 23.25—23.35, Amszterdam 67.85—67.85, Brüsszel 23.35—23.60, Belgrád 2.25—2.50, Varsó 18.75—19.25, Madrid 13.60—14. Budapest 29.24, Stockholm 28.

Zürichi tőzsde. Bukarest 3.08, Amszterdam 209.89 és fél, London 15.99, Milánó 26.60, Belgrád 7.00, Wien 73.30, Berlin 12.87 és fél, Newyork 3.08.50, Párizs 20.38, Prága 12.84, Varsó 58.32 és fél.

Róma, április 5. A bakjegyek arany fedezete 55.88. Hangoztatják, hogy a kormány és a jegybank kitart a lira aranystandardja mellett.

Korlátozni akarják az új iparüzemek létesítését Ausztriában. Bécsből jelentik. A gazdasági érdekeltségek azzal az igénnyel léptek fel a kormányval szemben, hogy a textil-, fa- és papíráru exportkontingenseket csak már működő vállalatok között osszák fel s a jövőben alakítandó új vállalatok azokból ne részesedhessenek. A franciaosztrák egyezmény végrehajtása során ez a rendszer már életbe is lépett s név szerint nevezett cégeket szolgáltattak fel a kivitelben való részesedésre. A lapok közlése szerint a kormány nem tervezi olyan új rendelet kiadását, amely korlátokat vetne új iparüzemek létesítésének.

ETNA KOFFERGYÁR LERAKATA
CLUJ, Calea Regele Ferdinand 2.

Angro árak mellett árul detailban. Kofferek, női táskák, utazóecesszerek

Török

Sztambulba

Párizs, aprban erős rendköt amerikai ból történt n den pénzt. n sen pénz nélkül londoni barát sen kétezer f védjének elő buli szállodáj Londonból pénzigénylés mál pasa kö

S támogatás

London, apr bizonyosra ve kezdő Suvich angol támogat na-terv megva székötetésben alát a magya képviselőkke gátása valószí marad tovább óvatos politik mányfériaik fogják beszeln bi aktuális ké vich londoni t litottak össze látogatás főke szonzása Macd mai látogatás A Temps olasz irányadó

Ma a Cure ele

Számok bizo

Bucuresti, folytatja a n megkezdett s többek között népszámlálási jának választás hogy vajjon katasztrófális va a kisebbsé szolgálja Manul elem nem áll kellene állnia

Egészen bi Manuila dr. dom bizonyít napról napra Mint ahogy gazdasági vá a román intel ségieket meg

Ebből a m Manuila dr. ajánl a roma mint fasista lálási irdom szer reformj ság megfelel

Jon Jiteanu rint a román ritva. A meg zó egyéni me lyiségnek ös babozatalába

ZTIKA

Sztikai Szakosztály
an kirándulást ren-
adomb-fenesi erdő
én Szentjánoskú-
sucs—Mikestető
iránnyal. Indulás
reggel 8 órakor a
Calea Victoriei 10.
lát a szakosztály

kereskedelmi mi-
ogy a hozzáintézett
választ adni. A kon-
fontosabb probléma,
atban áll a gazda-
nyomon követi an-
rt nem tudja meg-
sor a kontingentá-
y vagy két hónap
Annyit hangsúlyoz-
ában van a kérdés
m tartja helyesnek,
beszélésekkel állan-
az érdekelteket.

de

za 76—77 kg. 365—
árpa 225, zab 220.

5. Buza bányási
77 kg. 335, zab 190

buza 76—77 kg. 370
0, zab 49 kg. 122.50
9, 6. tengeri 190.

onatódsék
Buza máj 85.75
5.50, szept. 86.25,
47.87, jul. 50.25,
51.59.62, jul. 61.

4. Buza máj. 67.57
árpa máj. 41.50.

4. Buza máj. 4.03
háromnegyed, okt.

e jön látogassa
meg
kö-
egmodernebb) ét-
/a. Dohány ucca
on: 37-2-57.

Zürich 32.30—32.30,
Newyork 100—110,
Prizs 6.58 és fél-
Milano 8.60—8.50,
Bécs 23.25—23.35,
85, Brüsszel 23.35
—2.50, Varsó 18.75
—10—14. Budapest

karest 3.08, Ams
London 15.99, Mi
90, Wien 73.30,
Newyork 3.08.50,
2.84, Varsó 58.32

bakjegyek arany
ztatják, hogy a
nk kitar a lira
ott.

az új iparüzemek
n. Bécsből jelen-
lekeltések azzal
a kormányjal
fa és papíraru
csak már működ-
osszák fel s a jö-
vállalatok azok-
ek. A francia-
grehajítása során
be is lépett s név
et szőlítottak fel
zesedésre. A la-
kormány nem
ndelet kiadását.
ne új iparüzemek

Törökország az amerikai hatóságok rendelkezésére bocsátotta Insull bankárt

Sztambulban erős rendőri készültség őrzi a bankárt, akinek ellogyott minden pénze

Párizs, április 5. Insull Sztambulban erős rendőri készültség őrzi. A bukkott amerikai pénzember Görögországból történt menekülése óta kiadta minden pénzét, ami nála volt s most teljesen pénz nélkül áll. Megengedték, hogy londoni barátaitól táviratilag kérhesen kétezzer font sterlinget, hogy ügyvédjeinek előleget adhasson és sztambuli szállodai számláját rendezhesse. Londonból Insull barátaitól még a pénzigénylés előtt kérvény érkezett Kemal pasa köztársasági elnökhöz, mely

ben szabadonengedésének elrendelését kéri. Insull egyébként kijelentette, hogy attól sem riad meg, ha tényleg kiadják az Egyesült Államoknak, bár meg van győződve afelől, hogy politikai ellenségei Amerikában bünbaknak fogják őt odaállítani.

Ankara, április 5. Az amerikai követ táviratban tudatta a washingtoni kormánnyal, hogy Törökország Insull az amerikai hatóságok rendelkezésére bocsátja.

Suvich Londonban angol támogatást fog kérni az olasz dunai terv megvalósításához

Nem enyhült a német-olasz ellentét az osztrák kérdésben

London, április 5. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a Londonba érkező Suvich olasz külügyi államtitkár angol támogatást fog kérni az olasz Dunai-terv megvalósításához s állandóan öszszeköttetésben lesz londoni tartózkodása alatt a magyar és az osztrák diplomáciai képviselőkkel. Anglia gazdasági támogatása valószínű, de politikai téren megmarad továbbra is a benemavatózás óvatossága mellett. Az angol kormányfő Suvich államtitkárrel meg fogják beszélni a leszerelésen kívül a többi aktuális kérdéseket is. Egyébként Suvich londoni tartózkodási idejére nem állítottak össze határozott programot. A látogatás főként udvariassági tény, viszonozása Macdonald, Simon és Eden római látogatásának.

A Temps római tudósítója szerint olasz irányadó körökben rámutatnak ar-

ra, hogy Benes és Jettics külügyminiszterek legutóbbi kijelentéseik szerint hajlandók az együttműködésre a hármasszintezéssel. Rómában arra a következtetésre jutottak, hogy a kisantant mégis csak megértette az igazi olasz szándékokat, a melyek nem irányultak egy pillanatig sem blokk-alakításra. A cikkíró a továbbiakban leszögezi, hogy az osztrák kérdés miatt támadt német-olasz ellentét nem enyhült, sőt a helyzetet olasz irányadó körökben úgy látják, hogy még csak most válik valójában időszerűvé az Ausztriával kapcsolatos kérdések tisztázása. Nem felel meg a valóságnak az a hiesztelés, hogy Németország kifejezte volna azt az óhaját, hogy résztvegyen a ma Rómában megindult hármasszakértői tanácskozásokban.

Manuila professzor elismeri a Curentul ankélján, hogy a többségi elem egyre jobban előretör

Számok bizonyítják — mondja a népszámlálási hivatal igazgatója, hogy a kisebbségeket jobban aláaknázták a gazdasági válság

Bucuresti, április 5. A Curentul folytatja a nemzeti munka kérdésében megkezdett akéjtát és mai számában többek között dr. Sabin Manuila, a népszámlálási hivatal vezérigazgatójának válaszát közli. Arra a kérdésre, hogy vajon az autochton román elem katasztrófálisan háttérbe van-e szorítva a kisebbségekkel szembe, azt válaszolja Manuila dr., hogy a román elem nem áll azon a nivón, amelyen kellene állnia.

Egészen bizonyos azonban — mondja Manuila dr. — és én számokkal is tudom bizonyítani, hogy a román elem napról napra jobban megerősödik. Mint ahogyan bizonyos az is, hogy a gazdasági válság, amely proletarizálta a román intellektuális réteget, a kisebb ségeket még jobban aláaknázták.

Ebből a meggyőződésből kiindulva, Manuila dr. egészen más megoldást ajánl a román elem megerősítésére, mint fasiszta előtészóli. A népszámlálási iroda igazgatója a nevelési rendszer reformjától várja a román ifjúság megfelelőbb előkészítését.

Jon Jiteanu tartalékos tábornok szerint a román elem háttérbe van szorítva. A megoldást tízhusz, minden önző egyéni megfontolástól mentes személységnek összefogásában és kormánybáhozatalában látja, akik néhány év

alatt elhlyrehozhatnak mindent. A hadsereg egy vezérfelügyelője, volt hadügyminiszter halálos esküvel esketné meg a közügyek vezetőit, hogy csak a többségi elemeket fogják támogatni. A közlekedésügyi intézmények és az összes, a nemzetvédelemmel kapcsolatos állami hivatalok haladéktalanul megtisztítandók a nemromán elemektől.

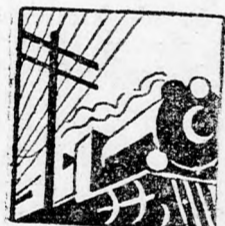
Dr. Eugen Seles, a szatmári Emir neseu-liceum igazgatója szerint a románság a maga gazdag hazájában szegény maradt. Az ipar, a kereskedelem, a nagyvállalatok mind idegen kézen vannak. Kisebbségi elemek a jövőben csak számárányukhoz mérten lehessenek állami hivatalnokok s csak az ország belsejében. Kisebbségi egyén külföldön szerzett diplomája ne nosztrifikáltassék.

Mihail Berechet bukaresti kereskedő többek között azt kívánja, hogy a cégtáblára minden kereskedő írja ki teljes nevét. Anton Constantin husi földbírtokos a numerusz klauzusz mellett kardoskodik. Ugyanezet kéri Dumitru David bánffyhungyadi agronomus is. Ki kell adni a jelszót — mondja David ur: bojkottálják az idegeneket, vásároljatok csak a szövetkezetektől. Ezáltal önmagától oldódna meg a komplikált zsidókérdés is, anélkül, hogy szükség volna ablakbetetésre.

„Ach! Mit nem adnék érte, ha tudnám hallgatásának az okát!”

„Ne tulozz, egy bukaresti telefonbeszélgetés dija, különösen esti 9 óra után, igazán csekély.”

elviszi hangját hajóra is.

Csak keveseknek jut az a szerencse osztályrészü, hogy kedveseiket teljes számban maguk körül tudhatják. Az élet sokszor elválaszt bennünket egymástól, ami türelmetlenséget, gondot, félelmet jelent. Ha családja egyik tagiáért aggodik, aki távol van Öntől, ha tudni akarja, mit csinál, hogyan van, ha Ön akar vele valamit közölni, vagy vele szemben figyelmes lenni, úgy gondoljon arra, hogy a telefon a civilizált világ minden tájára, még az Oceanon uszó

Használja a telefont!

Megvonták az osztrák állampolgárságot Otto Bauertől és Julius Deuschtlól, a februári lázadás vezéreitől

Schmitz lesz Bécs polgármestere

Bécs, április 5. A hivatalos lap közli, hogy megvonták az osztrák állampolgárságot a februári lázadás ügyével kapcsolatban külföldre menekült Bauer Ottótól, König Bertholdtól, Deutsch Juliuától, Thurmthaltól, továbbá a hosszabb ideje Moszkvában tartózkodó Koplenik kommunista vezetőtől és néhány nemzeti szocialista agitátortól is, akik az utóbbi hónapok folyamán Németországba szöktek. Tegnap Dollfuss hosszú megbeszélést folytatott Schmitz tárca nélküli miniszterrel, Bécs kormánybiztosával az alkotmányreform Bécsről és részletkérdéseiről. A kancellár közölte Schmitz miniszterrel a megbeszélés végén, hogy őt fogják kinevezni Bécs polgármesterévé. Az első helyettes polgármester Laar kapitány, Heimwehr-vezető lesz. A kinevezé-

seket még nem hozták nyilvánosságra. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy Kunschak keresztényszocialista képviselő a neki felajánlott bécsi alpolgármesteri állást nem vállalja. Dr. Draxler ügyvédet, aki a Heimwehr egyik vezetője, kombinálják igazságügyi államtitkárnak. Az új államtitkárnak az lesz a feladata, hogy keresztülvigye a kormányban az igazságszolgáltatásnál a Heimwehr által régóta sürgetett átszervezést. Más kombináció szerint Steidle országos propagandabiztos lesz az új igazságügyi államtitkár, aki szintén Heimwehr-vezető. Dollfuss talán már a közelnapokban meghozza döntését, de valószínűtlen, hogy más személyiséget neveztesen ki, mint a Heimwehrhez tartozót.

Montekarló a kolozsvári tyukpiacon

Cluj, április 5. Parasztok jönnek a városba, inasgyerekek élvezik a vasárnap délutáni napsütést, eselédányok hazaszánt huszlejeseket szorongatnak zsebükben, élelmes üzletemberek pedig kis „csapdákat” állítanak fel és megkezdik tavaszi munkájukat...

Hogy dolgozik a „bábos” ember

A tyukpiacon vagyunk. Nagy tömeg gyűlt éppen össze egy „bábos” ember — szerencsejáték asztala körül. Parasztok, inasgyerekek, eselédányok, no meg katonák tarkították a tyukpiac amugy is színes képét.

A sakkfigurászerű bábok az asztal közepén voltak felállítva, körülötte pedig esabitóan sorakoztak az órák, bieskák, cigaretták, egyéb tetszetős, de annál rosszabb minőségű tárgyak.

Vezetőm egy élelmes betörő, akivel erre az alkalomra meleg barátságot kötöttem — betaszígtam a tömeg közé és fölényes szakértelemmel magyarázta a trükköket:

Megmutatja a „tulajt”, aki a játékokat kezeli és a társakat, egy munkanélküli lakatossegédet, egy jobb öltözött — jobb híján zsebmetszéből élő gentlemant, egy fiatal suhancot, akik nyakra főre tették a huszasokat az asztalra és boldog mosollyal, hol egy óra, hol egy zsebkészítményben távoztak. Egy kétes kinézésű hölgy pedig, aki a feleség szerepét játssza — „dönként újabb és újabb „értéktárgyakat” hozott, a pénzt pedig elvitte „férjétől”, hogy a társaknak legyen miből tovább játszani...

Mert a társak nélkül nem megy az üzlet, ők a felhajtók, ők varázsolják a megfelelő hangulatot a játék köré, hogy a valódi áldozatnak is megjöjjön a kedve játszani.

A bábos ember felállítja figuráit.
— Hé, ma soldát, szól oda az egyik katonának — horiszt el a bábokat...
— Ne félj, te mamlasz, nem kell fizésed — biztatja.

— Uram és hölgyeim, aki mer az nyer, aki nem mer, nem nyer, menjetek a fenébe gyerekek, csak husz lej uraim, kockáztassanak, ha tesznek egy huszast, önké a győzelem, ha nem tesznek felborul a játék, kész a veszedelem, aki sokat tesz keveset veszít, ez az utolsó alkalom, ma még husz lej, holnap már negyven...

Igy hadar tovább, egészen addig, amíg társain kívül legalább két-három „pali” le nem jelentkezik.

Kezdődik a játék. Forog a kocka, a croupier pedig egy jellemyenge pillanatban a szerencsét korigálva, elmozdítja a viaszkosvászonnal letakart bábokat helyükről, biztosítva a részvénytársaság győzelmét. A begyűlt pénz aztán este felosztják egymás közt. A melozó műnyelven a „bábost” jelenti, felosztja a keresetét a „falazókka”, akik a biztonsággra vigyáznak és a felhajtókkal, akik az üzlet lelkei.

„Itt a gyűszű, hol a gyűszű”

Cigányember áll a sarkon, lopva körülnéz, figyel jobbra, balra, miután látja hogy veszedelem nem érheti, zsebében kezd kotorászni három gyűszűt, egy kemény kartonlapot és egy apró papir galacsint szed elő.

Mutatójait és hüvelykujját enyvvel keni be, aztán a felhajtók hozzák a „paccereket” és megindul a nagy menet.

A gyűszűk villámgyorsan mozognak, a huszasok egymásután vándorolnak a gyűszű mellényzsebébe és mire a sarkor feltűnik a rendőrgyermek, akkorra a gyűszűs már hetedhétországon túl — a másik uccában szedi áldozatait.

Betörőmnek, aki végigvezetett a szerencsejátékosok asztalai előtt, óriási praxisa van ebben a szakmában. Minden titkot ismer, és legnagyobb titoktartás mellett még az is elárulja nekem, hogy ezek az élelmes „üzletemberek” napi négy ötezer lejes szákmánnyal fognak hozzá az esti osztókodáshoz.

De jaj, akkor, ha valaki rosszul jár az osztókodásnál... Ilyenkor nincs kegyelem a szerencsejátékosnak. A becsapott „társjátékos”, aki rendszerint ilyen esetben önállósítani szokta magát, tönkre teszi a konkurrenciát.

A tulajdonosok váltakoznak, állandóan újabb és újabb „kereskedők” jelennek meg a porondon. Rablás ez ugyan, de a rablás népszerű, majdnem-majdnem társadalmisított formája. Elvégre, ha Montekarlóban szabad, miért volna tilos a kolozsvári tyukpiacon. (én)

Mindenkihez!

Alulírott Palma Cauciuc S. A. közhírré teszi, hogy egyik megbízottja folyó évi április hó 7-én városunkba érkezék.

Ezen a napon az első 5 személynek, akikről megállapítja, hogy Palma kaucuk sarkot hordanak, jutalom gyanánt fejenként

500.- azaz ötszáz leit

kézpénben fog azonnal kifizetni.

A t. közönség érdekében áll, hogy a cipőin levő gumisarkok Palma kaucuk cipősarkok legyen.

Palma Cauciuc S. A.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Rasputin. A román husvét alatt fogja bemutatni a Select-mozgó az utóbbi hónapok egyik leghatásosabb filmjét, a „Rasputin”-t, amelyet a cenzura kevés kihevással vetítésre engedélyezett. Olyan szenzációk futnak benne, amelyek kétségtelenül többlet jelentenek egyszerű mozifilmnél. A film beállítottsága progresszív szellemű és élénken demonstrálja, hogy mit jelent a hatalom birtokosaira és a népre, ha a fanatizmus szellemét engedik érvényre juttatni ott, ahol a józanág és az emberiségnek lenne a helye. Rasputin válságos időkben kerül a cári családhoz, meggyógyítja szemeinek és gesztusainak hipnotikus erejével a fiatal cárelycselét. Ezzel főleg a császárné kegyelbe jut, majd ura lett a cári palotának és azon túl Oroszországban. Már hatalmi téboly részegíti, amikor egy haladó szellemű herceg sok ravaszság és merész kalandok után megöli. A filmel Metro-ék állították elő, a rendezés és technika sok dicséretre méltó finomságával és meglepő trükkjeivel. Bizonyára régi néma filmekből átvett, de kivételes tehetséggel beaplikált részkezelést látunk a cári palota előtt elvonuló csapatokról, uccai tömegjeleneteket Moszkvából és sok olyan dolgot, ami a sziniszterességben a helyes történelmi levegőt is kölcsönöz a filmnek. A két főszerep — a cárnét és Rasputint — a két Barrymore testvér játssza azzal a mesztársasági tökéletességgel, amit mindig is meg kellett csodálnunk a két amerikai művésznél. (sz.)

Bécsben két színház leszállított a helyárait. Bécsből jelentik: A bécsi színházigazgatók már régen tanakodnak szövetségükben a helyarák leszállításáról, de mielőtt együttes elhatározásra jutottak volna, két színház már meg is valósította a helyárlésállítást. A Deutsches Volkstheaterben és a Raimund-Theaterben április elseje óta huszonöt százalékkal olcsóbbodtak a jegyek és a Raimund-Theater megszüntette a ruhátári díjat is. A két színházban most 12 silling a legdrágább jegy ára.

ROMÁN OPERA MŰSOBA:

Péntek: Szünet.
Vasárnap délután 3 órákor: Cigánybáró.
Hétfő délután 3 órákor: Parasztbecsület és Bajazzók.
Kedd délután 3 órákor: Traviata.
Szerda este 8 órákor: Zsidónő.
Péntek este 8 órákor: Mignon.
Szombat délután 3 órákor: Zsidónő.
Vasárnap délután 3 órákor: Szép Heléna.

SELECT-MOZGÓ MŰSOR:

Csütörtök, péntek, szombat: Előadások szünetelnek.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:
Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor:
Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor:
Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor:
Oroszország démona. Minden idők legnagyobb filmalkotása, főszerepekben: Lionel-Elhel-John Barrymore és Diana Wynyard, a Cavalcade filmből ismert művésznő.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök, péntek, szombat: Előadások szünetelnek.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:
Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor:
Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor:
Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor:

Szökött fegyenc vagyok. Mélyen megindító film, Robert Elliot Burns világhírű regénye nyomán, főszerepekben: Paul Muni.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, április 6.

Bukarest nem ad műsort.
Budapest. 6.45: Torna. 9.45: Hírek, — Közben hanglemek. 1.30: Hanglemek. 2.45: Hírek. 5: Cigányzene. 6.10: Szalonvita. 7.30: Az Operaház előadása: Traviata. 9: Hírek. 10.30: Időjárás. — 10.40 Cigányzene.
Bécs. 20.10: Új operettek és hangosfilmek.
Berlín. 18.50: Orgonahang.
Lipce. 23: Filharmonikus hangv.
Varsó. 20.15: Filharmonikus hangv.
Prága. 20: Mandolin és gitár.
Milánó. 19.40: Lemezek. 21: Szimfonikus hangv.
Róma. 20.45: Liszt hangv.

Szombat, április 7.

Bukarest. Nem ad műsort.
Budapest. 6.45: Torna. 12.05: Zongorahang. 7: „Sicíliai tavasz”. 8.45: Wien Weib und Gesang, egyveleg. 10.25: Időjárás, majd cigányzene. 11.15: Jazz.
Bécs. 17.50: Dalok és táncok. 19.25: Bruckner-alap hangv.
Berlin. 18: Zongorahang.
Breslau. 18.50: Gitárnegyves.
Frankfurt. 24: Verdi: Troubadour-lemezek.
Varsó. 21.20: Chopin művek zongorán.
Milánó. 20.45: Offenbach operett.
Róma. 21: Opera.
Brünn. 19.20: Katona- és ujoncdalok.
Prága. 17.25: Lemezek.

Convocare

Accionarii firmei Succ. lui Mauritiu Bergner societatea anonima in Turda sunt convocati la adunarea generala ordinara care se va tine in 16. Aprilie 1934, ora 10, a.m. in Turda, Piata Mihai Viteazului 17, cu urmatoarea ordine de zi: 1. Raportul consiliului de administratie si al comitetului de cenzori si prezentarea bilanțului si contului de profit si pierdere pe anul 1933. 2. Hotarare in ce privește conturile exercitiului 1933. 3. Alegerea comitetului de cenzori. 4. Alte propuneri. Turda, la 6. Aprilie 1934. Consiliul de administratie. Bilanț, 31. Decembrie 1933. Active: Numerar 72.601. Credite 21.654. Profit net 22.750. Cont de profit si pierdere, 31. Decembrie 1933. Pierdere: Taxa de telefon 5.220. Impozite 40.593. Chiria 20.000. Impozit de 4% și 8% 9.194. Salarii 205.750. Cassa cercuala 6.981. Incalzire si lumina 4.826. Speze generale 68.749. Fracti 36.795. Profit net 22.419. Profit la marfuri 277.033. Scoti 143.494.

Convocare

Banca Comerciala Societate pe Acti Alba-Iulia isi va tine in ziua de 29 Aprilie 1934 orele 11 a XXIII-a adunare generala ordinara in localul institutului, la care cu stimă sunt invitati on. actionari. Ordine de zi: 1. Raportul Consiliului de Administratie despre al XXIII-lea an de gestiune, statorirea bilanțului si raportul de Cenzori si descarcarea Consiliului de Administratie si Comitetului de Cenzori de gestiunea lor pe exercitiul expirat. 2. Hotarirea asupra distribuirea profitului net. 3. Alegerea alui 1 membru in Consiliul de Administratie pe 3 ani. 4. Eventuale propuneri (§ 27. si 28. statute) Consiliul de administratie. Conform §-lui 18. din statute, on. actionari pentru uzarea dreptului de vot sunt rugati ca sa-si depune actiile cu 3 zile inainte de adunarea generala la casa institutului, Conform §-lui 28 din statute, nu mai a ceea propuneri independente vor fi tractate, cari au fost instituite Directiunei cel putin cu 15 zile inainte de adunarea generala.

APRÓ HIRDETÉSEK

Elveszett az oradeai állomáson egy kétfelé nyíló karna bőrkoffer. Fehérnemű és orvosi könyvek voltak benne. Beesületes megtaláló 1000 lej jutalomdíjat kap. Cim a kiadóban.

Eladó 2500 leiert három lámpás rádió. Str. Bratianu (Király-u.) 45. Gombos.

מטעמול מועדון

készítve a rettegő főrabbi felügyelete alatt. Alkalmas minden sajtkészítéshez. Kapható olcsó áron. Legmann Mór Re-teag, jud. Somes.

Eladó sarokház forgalmas helyen, mely áll berendezett pékségből, két kemencével, lakásokból és üzlethelyiségből. Esetleg bérbeadó. Pata ucca 57.

Schludchenek, kik jobb házakba be vannak vezetve, tegyék ajánlatukat „Nősi-Lundó 26” jeligére a kiadóba.

Két szoba, konyha, fürdőszoba stb. kiadó. Eladó 1 rollós ajtó, 3 rollós karkat és elegáns fűszerüzlet és bodega berendezés. Calea Traian (Árpád-u.) 55. Eitekezhetni: 4—6-ig.

Figyelmeztetés. A ocamuresi imaházból csütörtökön este monogramos tászeszbajlimat tefünnel együtt ellopták. Minden jel arra mutat, hogy a lopást ugyanaz a magas, nagybajuszu, szőke férfi követte el, aki a múlt héten az albainiai imaházat is kifosztotta. Felkérem hűttestvéreimet, hogy ellopott tárgyat meg vegyék meg és utánvéttel juttassák el címre: Sternberg Izidor Oena-Mures.

Főtisztviselő, mérlegképes könyvelő perfekt román, magyar, német levelező állását változtatná. Megkeresések Speciál férfidivatház Cluj, Reg. Ferdinand 22 szám.

Nagyforgalmu helyen bevezetett bádogos műhely felszereléssel, gépekkel sürgősen eladó. Cim a kiadóban.

Teljes költséget fedezném certifikáttal rendelkező fiatalembernek, aki Palesztinába kíségitene. Cim a kiadóban.

Jókarban levő hintalovat keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Zsidó szakácsné, aki önállóan főz, felvétetik. Cim: helybelinek a kiadóban, vidékiek írjanak „Vallásos” jeligére a kiadóba.

Kitűnő gyárvállalathoz 500.000 lejjeletársat keresek. Ajánlatokat „Magas haszon biztosítva” jeligére kérek.

Csinosan butorozott szoba két zsidó fiatalembernek kiadó, Cal. Victoriei 61.

Kertes villában egy szobás, hallos, mosdófülkés lakás garcon embernek kiadó. Megtekinthető délután 9—12-ig. Str. Gojdu 9.

Egy szoba konyha, fürdőszobás lakást keresek május 1-re. Rendes lakó jeligére a kiadóba.

Ki akar iskol

Beiratkozások jától kezdve RO Szaktaná

— Lapunk első pészach ü a rendes idő

— Nem les Bulgáriában. Daily Express miniszterelnök amiatt vált kelj a bolgár saival szembe közli azt az ban nem tar bolgár kormánytöbbi hekk tek.

— Spada bolyba esett tik: Ujságoly ken emlékezet regényes kör tett Spada k hosszú időközben a sziget lási tébolyba ellátásában h időt állandóan molja a fogh löszintinek te hedi bandita elmeheli áll ezert néhány vitték.

— Hirtelen pelt kedven Niese az oszt tett színészné halt. Hansi Zeneakadémia szultel fogta be öltözőjébe, azonban már Hansi Niese volna eszméle kori kedvené részvétet kelt

— Kabitós Kairóban, Lo a kairói ható dírtottak egy kézrekerítés el kabitószere a nyomokra arról számol nek most sík álló családost hosszú idő c esempészesse állították bi szabadságves

Közönyvél megbetegedés vérösszetétel áll fenn. A ből való éltá alkalmos. A sav felgyülel való kiválás vos nagyon Toga! jó hat

— Új rom román ujság új folyóirato gazdasági és val foglalkoz sebbségi gazd ket is. A neg deklódés előz

— Az ünne ség a Newyod indított vizsg lozsvári rend nyomozott an ben, amelyet loua tulajdo daigazgató e tett eredmén tudta megáll ténkte-e síkk ban. Ilyen rendőrség az ban csak a afelől, hogy az ügyben f

HIREK

Ki akar a „Szerelem iskolájába” járni?

Beiratkozások: Román husvét vasárnapjától kezdve mindennap d. u. 3-tól a ROYAL MOZGÓ-ban.
Szaktanár: LILIAN HARVEY.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső pészach ünnep miatt vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg.

— Nem lesz rövidesen kormányválság Bulgáriában. Londonból jelentik: A Daily Express szerint Mussanoff bolgár miniszterelnök párizsi és londoni útja amiatt vált szükségessé, mert rendezni kell a bolgár kölcsönök címlettulajdonosaival szemben a függő kérdéseket. A lap közli azt az értesülést is, hogy Szófiában nem tartják valószínűnek a közeli bolgár kormányváltást, amelyet az utóbbi hetekben többször is rebesgettek.

— Spada korzikai bandita vallási térbolyha esett a börtönben. Párizsból jelentik: Ujságotvasó közönségnek még élénken emlékeztében él az egy évvel ezelőtti regényes körülmények között letartóztatott Spada korzikai bandita. Spada, aki hosszú időközön keresztül tartotta rettegésben a sziget lakóit, most a börtönben vallási térbolyha esett. A bandita egész nap cellájában hangos imádkozással tölti az időt állandóan vallási könyvekért ostromolja a fegyház gondnokait. Mivel valószínűnek tartják, hogy az egykor hírhedt bandita elméje elborult, elrendelték elmebeli állapotának megvizsgálását és ezért néhány nappal ezelőtt Marseillebe vitték.

— Hirtelen meghalt Bécs egykor ünnepeket kedvence. Bécsből jelentik: Hansi Niese az osztrák főváros egykor dédelgetett színésznője tegnap este hirtelen meghalt. Hansi Niese aznap este szerepelt a Zeneakadémia színpadán. Egyszerre rossz szüllet fogta el. Kollégái ajultán vitték be őt öltözőjébe. Gyorsan orvost hoztak, aki azonban már nem tudott segíteni rajta. Hansi Niese meghalt mielőtt visszanyerte volna eszméletét. Az osztrák főváros egykori kedvencének halála mindent nagy részvétet keltett.

— Kábítószeresempészeket fogták el Kairóban. Londonból jelentik: Nemrégben a kairói hatóságok erőlyes nyomozást indítottak egy kábítószeresempész banda kézrekerítésére, akik már régóta látták el kábítószerrel a várost és nem tudtak a nyomukra akadni. A londoni rádió most arról számol be, hogy a kairói rendőrség nek most sikerült elfognia egy 24 tagból álló családot, akikre rábizonyult, hogy hosszú idő óta foglalkoztak kábítószeresempészettel. A banda tagjait tegnap állították bíróság elé és összesen 82 évi szabadságvesztésre ítélték őket.

— Készvényben szenved Ön? Készvényes megbetegedéseknél tudvalegőleg hibás vérösszetétel alapuló anyagcsere-zavar áll fenn. A kóros alkatrészeknek a vérből való eltávolítására a Togat különösen alkalmas. A Togat meggyógyítja a húgysav felgyülemlesztését és elősegíti a testből való kiválasztását. Több mint 6000 orvos nagyon elismerően nyilatkozott a Togat jó hatásáról.

— Új román folyóirat. V. Suciú Pop román újságíró „Viata Ardealului” címen új folyóiratot indít, mely az erdélyi közgazdasági és társadalmi élet minden ágával foglalkozni fog, tekintetbe véve a kisebbségi gazdasági és társadalmi érdekeket is. A negyven oldalas folyóiratot érdeklődés előzi meg.

— Az ünnep után folytatja az ügyészség a Newyork szálloda igazgatója ellen indított vizsgálatot. Mint megírtuk, a kolozvári rendőrség huszonnégy órán át nyomozott annak a feljelentésnek az ügyében, amelyet Falk Mór a Newyork szálloda tulajdonosa tett Kornis Pál szállodaigazgató ellen. A nyomozás nem vezetett eredményre, mert a rendőrség nem tudta megállapítani, hogy valóban történtek-e sikkasztások a Newyork szállóban. Ilyen értelemben tett jelentést a rendőrség az ügyészségnek is, mely azonban csak a husvét szünnapok után dönt afelől, hogy milyen intézkedéseket kell az ügyben foganatosítani.

Április 15-ig lehet jelentkezni a Zsidókórház Palesztina-kirándulására

A Zsidókórház Palesztina-kirándulása iránt a zsidó társadalomban kivételesen nagy érdeklődés mutatkozik. Több helyről olyan kérések érkeztek a kórház vezetőségéhez, hogy az iratok beszerzésének körülményessége miatt a jelentkezési határidőt pár nappal kitolják. A vezetőség eleget tesz ezeknek a kéréseknek, hogy mindazok, akik az iratok beszerzésénél esetleg eddig akadályokba ütköztek, 15-ig tisztázhatják, jöhetnek-e a kirándulással vagy sem.

A hajó, mint már megírtuk, május 2-án indul. A Polonia 15.000 tonnás luxusgőzös, mely a hajójáratok közül a legkényelmesebb, dr. Sebestyén József személyes vezetésével megy a kirándulók és az erdélyi zsidó közelet több markáns vezetője már jelentkezett a kirándulásra.

A tökéletes kényelmet biztosító hajót költségei Konstancától Haifaig és vissza, a hajón való teljes ellátással, a következők:

Luxus kabin személyenként	16.000 lej
I. osztály	14.000 lej
II. A. osztály	11.500 lej
II. B. osztály	9.500 lej
III. osztály	7.000 lej

A behajózási költség személyenként száz lejéig terjed.

Az I. és II. A. osztályú utasok minden garancia letétele nélkül megkap-

ják az angol vizumot és partra szállhatnak Palesztinában. A II. és III. osztályú utasok 60 angolfont deponálása ellenében kaphatják meg az angol vizumot, amely összeget visszaérkezésük után vehetnek ismét fel a konzulátusnál. Sikerült elintézni azt is, hogy az effektív 60 font deponálása helyett a bukaresti angol konzul elfogadja egy fővárosi nagybank garancia levelét, amely szerint a bank 60 font fizetésére kötelezi magát, ha az utas három hónap belül nem térne vissza.

A kirándulás vezetésébe vállalja az utlevelek vizumoztatását, valamint belügyminiszteri érvényesítését Palesztinára és Egyiptomra. Az angol vizum költsége 500 lej, a belügyminiszteri látogatás költsége 300 lej utleveníként. A látározáshoz férfiaknál szükséges az illetékes Cercul de Recrutare Palesztinára érvényes igazolványa.

A palesztinai vizumhoz legalább hat hónapig érvényes utlevél szükséges. Néhány napon belül közölni fogjuk tudni a 16 napos palesztinai csoportutazás feltételeit, amelyen való részvétel nem kötelező.

Aki részt óhajtat venni a kiránduláson, annak április 15-ig kell fizetnie a hajót költségeit a Kereskedelmi Hitelintézetnél, Cluj, Piata Unirii 20. Mindennemű levelezés ugyanerre a címre intézendő.

Szinkör Mózgó: FU MANCHU feltámadása!

Országos premier!

Országos premier!

Nagy kagató matiné
vasárnap és hétfőn d. e. 11 órakor:

MALEC

Előtte: Világhíradók, 2 óráig tartó falrengető kagacás. Olesó matiné hely-
árak!

— Az USA több államában megáradtak a folyók az állandó esőzések miatt. Londonból jelentik: Az amerikai Oklahoma államban az állandó esőzések miatt oivadó hóletől az Elk folyócska két kilométer szélességű folyamává duzzadt és sok helyen kiöntött. Az árvíz házakat döntött össze, vasuti és közúti hidakat sodort el. Az árvíz okozta kár több millió dollárra rug. 15 személy életét vesztette, míg 70 eltűnt a vízáradatokban. A szomszédos Arkansas államban is árvíz pusztított és áradatok jelentenek Minnesotából is.

— Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— Leszerelünk! Londonból jelentik: Diplomáciai tárgyalások folynak az Egyesült Államok és Anglia kormányai között tengerészeti kérdésekről, főként a jövő évben építésre kerülő hadihajók tennartalmáról. Jólétesül helyről származó közlések szerint egyelőre még nincsen megegyezés a két kormány között.

— Nagyarányu selyempészetre bukkantuk Bukovinában. A román-nyelvi határon fekvő Malatintet község mellett a grancsár patrucok rejtékhelyeket találtak nagymennyiségű selyemmel. A nyomozás rögtön megindult és kiderítette, hogy több csernovici kereskedő vezetésével már hosszabb ideje nagyarányu selyemre csempésztés folyik. Több lefoglalást is eszközöztek.

— Rendkívüli mértékben javult a szovjet külkereskedelmi mérlege. Londonból jelentik: A szovjet külkereskedelmi mérlege az utolsó évben rendkívüli mértékben javult. A kiviteli értéke a megelőző évhez képest 13,7 százalékkal, a behozatalé ellenben 50 százalékkal csökkent. Meny nyiségileg a kiviteli jóformán változatlan maradt. A külkereskedelmi aktívum ke-reken 150 millió rubel volt. A kiviteli tételek közt első helyen állnak az ipari nyersanyagok, a behozatalban az iparcikkek, de a behozott iparcikkek értéke az 1932 évi 393 millióról 164 millióra esett vissza. Oroszország szállítói közül Német ország még mindig az első helyen áll, de helyzete az utolsó évben Anglia javára erősen gyöngült.

NAPRÓL NAPRA

Carl Milels, a híres svéd szobrász 20 ezer dollárra perelte ifjabb John D. Rockefellert, a petróleumkirály fiát. A szobrász pompás szökőkutat készített a Rockefeller-féle newyorki rádióváros számára, amelyet a megrendelő nem fogadtak el, mert a szökőkút főalakjai, Ádám és Éva ruhátlanok.

A neworki lapok értesülései szerint Piccard a nyár folyamán Detroitban ismét sztratoszférafeljárás-t tervez.

Tauber Richardot közelebből Londonba várják, ahol filmezni fog.

— Ausztrália meggyógyult. Londonból jelentik: Ausztráliában 1929 óta szakadatlanul esőknek a munkabérek, de a lakosság vásárló ereje még sem kisebbedett, mert az árak még sokkal nagyobb mértékben estek. Az élelmiszereknél 9,4 a lakosknál 10,8 százalék az átlagos olcsóbbodás. A gazdasági szakértők megállapítják, hogy Ausztrália már túljutott a világválságon.

— Hipnózisban kényszerítette házasságra. Varsóból jelentik: Az előkelő var-sói társaság egy idő óta egyébről sem beszél, mint arról a pererről, amelynek középpontjában az a probléma áll, vajjon hipnózis befolyásra lehet-e házasságot kötni. Az eset előzményei egy valóperre vezethetők vissza. Gresinsky Sándor nagyiparos vátpert indított felesége ellen, aki 20 évvel volt idősebb nála. A válpert kéré beadványban azt írja, hogy hipnózis állapotban eskették össze öreg feleségével. Az asszony hosszú évekig színésznő volt és ügyességével és ravaszágával úgy intézte a kettőjük dolgát, hogy a végén formális hipnózis folytán kerítette a férfit hatalmába. A törvényszék elnöke nem akarta elhinni a férj indokait, de Varsó legkiválóbb psziháterjei igazolták hitelesen, hogy a hipnózis az asszony részéről megtörtént. Az ítélet tehát a férj javára szót, kettőjüket elváltatták. Sokan azonban meg vannak róla győződve, hogy a nő ismétlő hatalmába keríti a gyenge akaratú és ezért médiumnak kiváló férfit és bizonyára újra rá fogja venni őt arra, hogy visszavegye feleségül.

— A spanyol kormány cáfolja, hogy német hajókról fegyvereket csempészték a spanyol-márakkói benzilűtők számára. Madridból jelentik: Több lap párizsi híradások alapján azt a hírt közölte, hogy Rio de Oro spanyol gyarmat part-melléke mentén és Nyugat-Afrika partvidéke más pontjain német hajókról fegyvercsempésztést folytatnak s hogy már eddig is nagymennyiségű fegyver-és hadianyag került német kezeken át a benzilűtői lakossághoz. A spanyol kormány szükségesnek látta, hogy a hírt a legkategorikusabban megcáfolja.

— Uja Ehrenburg: Lasik Rojtschwantz. Lasik Rojtschwantz mozgalmas élete egy kecsorosz falusi szabóműhelyből indul ki. végigvonul Európán és Palesztinában Rachel sírjánál ér véget. A csodálatos kis zsidó története nem csupán regény, hanem az egész mai Európa, világméretű összevisszasága, oly csodálatos művészettel megírva, amely a könyvet a remekművek sorába emeli. A 340 oldalas nagy regény (Kosmos kiadás) egész vászonkötésben 90 lej mindenütt, vagy a Lepage könyvkereskedésben Cluj.

— Az ifjuság élni akar. De hogy élni tudjon, hogy felépíthesse az új, gazdagabb társadalmat, ahhoz új, jobb és igazabb emberré kell nevelődnie. Ebermayer könyve „Az ifjuság élni akar” világszenzáció. 400 oldalon, remek kiállításban, egészvászonkötésben 99 lej mindenütt, vagy Lepage-nál Cluj. Kérje a Kosmos könyvek jegyzékét.

TOLEDO

SZABÓ IMRE legújabb regénye.

A spanyol zsidók visszatelepítése. — Egy zsidó tőreador hősi élete és halála. — Toledo a spanyol zsidóság fellegvára. Faladorregény, a könyvpiacon szenzációja Jubileumi kiadás. Ára: 100 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztálya utján. Vidéki képviselők kerestetnek.

Minden szaküzletben kapható már a világhírű francia MOLINARD-féle

„HABANITA”

kőniz, puder és szappan.

— Angliában jelentékeny adókönyvités várható. Londonból jelentik: A lapok értesülései szerint a legközelebbi költségvetésben jelentékeny adókönyvités várható, tekintettel arra, hogy a lezáró költségvetési év nagy felesleggel zárult.

— A belga kormány állami monopólium akarja nyilvánítani a szénkivitelét és a szénkereskedelmet. Párizsból jelentik: A Notre Temps brüsszeli jelentése szerint a belga kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a szénkivitel, a szénbehozatalt és a belföldi szénkereskedelmet állami monopóliumá nyilvánítja.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Bratu jasi rektor a kormányra háritja a felelősséget a herkulesfürdői diák-kongresszus engedélyezéséért

Bratu professor drámai levele Angheliescu közoktatásügyi miniszterhez

Bucuresti, április 5. Jelentettük, hogy Traian Bratu professor, volt szenátusi elnök, a jasi egyetem rektora a herkulesfürdői diák-kongresszusnak a kormány által való engedélyezése következtében lemondott méltóságáról. A jasi egyetem szenátusa rendkívüli ülésen vitatta meg a rektor lemondása által teremtett új helyzetet. Tanasescu professor két levelet olvasott fel, melyeket a kormány intézett az egyetemi szenátushoz, Bratu professor lemondása ügyébe. Az egyik levélben Angheliescu közoktatásügyi miniszter kéri a rektort, vonja vissza lemondását és ne kedvetlenedjék el amiatt, hogy nem sikerült teljes mértékben bevezetni a rendet és fegyelmet az egyetemi életbe, mert ez régebbi előzményekre vezethető vissza, egy olyan állapotra, amelyet nem lehet máról-holnapra megváltoztatni. Egy másik levélben közli a kormány, hogy közrendi megfontolásokra való tekintettel engedélyezte a herkulesfürdői kongresszust, még mielőtt az egyes egyetemi szenátusainak véleményét kikérte volna.

Bratu rektor lemondó levele

A Dimineata közli Bratu professornak a közoktatásügyi miniszterhez intézett lemondólevelét, amely többek között a következőket tartalmazza:

„Miniszter Ur! Az egyetemi rektorainak 1933 december 4-én tartott megbeszélésén megállapodtunk abban, hogy az egyetemi hatóságok tudta és beleegyezése nélkül diákoknak és diák-szervezeteknek adott szubvenciók és pénzügyi segélyek demoralizáló és korrumpáló hatással vannak. Ezalkalommal én megígértem, hogy a diákok csak is az egyetemi hatóságok útján fognak szubvenciókhoz és szegélyekhez hozzájutni. Ennek ellenére is, miniszter ur, kaptak a diákok pénzeket az egyetem sőt talán az ön tudta nélkül is. Sőt mi több, kaptak ilyen pénzeket a jasi egyetem szenátusa által el nem ismert, de az egyetemen kívüli hatóságok által tizenkét éve megtört diák-szervezetek is. Bizonyíték megtalálható egy, az Opinia című lap által közölt diákkommunikében, amely a következőket tartalmazza:

Gyanus pénzek

„A keresztény diákok szervezetének jasi vezetősége eltávolítja elnöki helyéről Virgil Vasilescu diákokat és kizárja őt ebből a szervezetből, mert a „Cassa Studentiasca” szervezetet igazgatói működésében felvett a belügyminiszteri ümtől 45 ezer lej, de csak 30 ezer lej számolt el, 15 ezer lej megtartott magának, továbbá, mert a diák-szervezet elnöksége nevében felvett Markovits és Mendelsohn uraktól, a Roxi mozgó tulajdonosaitól 40 ezer lej, amiből 10 ezer lej tulajdonított el.

A diák-szervezet kizáró határozatot hozott Nicolae Astratinei diák ellen is, aki a szervezet tagjaival szemben rosszhiszeműség, sértegetés és verekedés vétségeit követte el.

Vezekedés a pénzelosztás miatt

Bratu professor következőképpen folytatja levelét:

„Ebből a kommunikéből is látszik, hogy az ilyen esetek milyen következményekkel járnak: a diákok összevesznek egymással, a pénzek elosztása fölött, verekedések, kölcsönös kizárások történnek, egyszerűen minden, ami csak

akadályozza az egyetemi ifjúság egészséges irányítását.

Törvényellenesen működő diák-szervezet rendezte a kongresszust

A rektorok március 8-án tartott újabb megbeszélésén, amelyen ugyancsak ön elnökölt, miniszter ur, megállapodtunk abban, hogy esetleges diák-kongresszust csak a vakációban fog engedélyezni, még pedig rektorok előzetes meghallgatása után. Megállapodtunk abban is, hogy miután ezt a kongresszust még nem rendezheti meg az új felsőbboktatási törvény alapján életrehívott diák-szervezet, a kongresszus rendezői az egyes egyetemek mellett alakult diákegyesületek legyenek. A magam részéről mindent elkövettem kollégáim és a diákok mellett, hogy egy új és megfelelő diák-szervezet

alapíttassék. Kollégáim és a diákság komoly részének támogatásával sikerült is egy, a legjobb elemekből összeállított diák egyesületet létesíteni, mire közöltem önnek táviratilag, hogy ez az egyesület egyedül hivatott képviselője a diákságnak és hogy hozzájárulásunk csakis egy, ezen egyesület által rendezett kongresszushoz adjuk. Ezzel szemben március 26-án este az egyetemi szenátus ülése közben tudtam meg, miközben a diákok már a rendelkezésükre bocsátott külön voantokon utnak indultak, hogy hozzájárulásunk nélkül egy Bukarestben törvényellenesen működő diák-szervezet kongresszust rendez. Ennek a szövetségnek az élén egy „üggyvéd” ur áll, volt jasi rohamcsapatfőnök, aki hét évig volt a jasi egyetem jogi fakultásának hallgatója és akinek a doktori vizsgára való be-

A kamarában megkezdték az államvédelmi törvényjavaslat vitáját

Calinescu volt belügyi alminiszter éles filippikája a szélsőséges szervezetek ellen

Bucuresti, április 5. A kamara mai ülésén Negus képviselő napirend előtti felszólalása után az államvédelmi törvényjavaslat tárgyalására került a sor. Petrovici Goga-párti volt az első felszólaló, aki a felosztásra kizemelt pártok és az egyetemi ifjúsági alakulatok elleni intézkedéseket túlszigorúsnak tartja és a javaslatot ezért nem szavazza meg.

Calinescu nemzeti parasztpárti elmondja, hogy a szabadságjogok egyre szűkebb korlátok közé kerülnek és ez nem fog jóra vezetni. Az ilyen intézkedések rendszeresen más államokban a forradalmak előjelei szoktak lenni. Nálunk ugye a bal- mint a jobboldali szélsőségek részéről már éppen elég kilengés fordult elő. Jobboldali kilengésnek kell számítani a színajai merényletet is. Amikor a nemzeti parasztpárt 1928-ban kormányra jutott, a vágárda már erős szervezet volt, annyira, hogy tényezőnek kellett tekinteni. Hibát követek el az eddigi kormányok, hogy engedték ezt a szervezkedést.

— A színajai perben a védők és a vádlottak azzal védekeztek, hogy a Vágárda valahányszor bíróság elé került, mindig felmentették. Hivatkozhattak egy semmitmondó „ítéletre is, amely a közhangulat látszik igazolni. Hibásak az akkori kormányok mind, hogy az ilyen közhangulat kialakulása ellen nem tettek meg a megfelelő intézkedéseket. A román nemzeti eszme nem szorult rá arra, hogy gyilkosok diktáljanak. Gyilkosságokat nem lehet a nacionalizmust méltóképpen eredményesen szolgálni. A nacionalizmust a polgári pártok képviselik és szolgálják és erélyesen állást kell foglalni a szélsőségek ellen, amelyek veszélyeztetik az igazi nacionalizmust. (Nagy taps). A kormánypárt tagjai is tapsolnak.

Sajnálatos, hogy akadtak komolyabb politikuskok, akik igyekeztek a gyilkosok tettet a bíróság előtt menteni.

Giurescu georgista szólt fel ezután a javaslat ellen.

A kamara pénteken is ülést tart és csak pénteken este kezd meg a husvét-i szünetet, amely április 16-ig tart.

Amerika berlini nagykövete jelent: Hitlert kapitulálásra kényszeríti a gazdasági válság

Miért igyekezik a kancellár ellensúlyozni az antiszemita kilengéseket

Párizs, április 5. Az Intransigente washingtoni távirata szerint az amerikai kormány hivatalos jelentéseket kapott berlini nagykövétől, amelyekben megállapítást nyert, hogy a Hitler-kormány antiszemita politikája egyre jobban érzeti hatását Németország gazdasági életében. A német termékeknek a világpiacra való bojkottálása következtében a német kivitel jelentős mértékben visszaesett. Másrészt a Birodalmi Bank aranyfedezete két hónap óta hétről-hétre csökken, olyan válságot idézve elő, amellyel

csak a legnagyobb erőfeszítések közepe tud Hitler és kormánya megküzdeni.

Ilyen körülmények között Hitler egyre inkább kényszerül arra, hogy a zsidókkal szemben képviselt politikáját megváltoztassa. A kancellár röviddel ezelőtt rendeletet adott ki, amelyben husz, különlegesen zsidó politikai foglyok „gondozására” létesített internálótábor bezárásáról és a foglyok szabadonbocsátásáról intézkedik. Egy másik rendelet utasítja a hatóságokat, hogy letartóztatások

iratkozásait nem engedélyezték. A kongresszusra való jelentkezéseket pedig a keresztény diák-szervezet vette fel, amelynek működését az egyetemi szenátus nem engedélyezte és amely most a kormány támogatása mellett kinevezheti az egyetemi hatóságokat. A komoly és ténylegesen dolgozó diákok pedig Jasiában maradtak, nem mehetvén egy politizáló diákok által rendezett kongresszusra, akik ellen állást foglaltak és akik emiatt már véressel is fenyegették őket. És ezek az igazi és jó diákok azt kérdezik most, miféle sulya és érteke van egy rektor szavának, ha a másik csoport kapja felsőbb helyről a támogatást. Amikor felülről aknázzák alá a rektor tekintélyét, amikor felülről támogatnak egy káros és korrumpáló politikát, amikor egy rektor abba a helyzetbe kerül, hogy nem tudja teljesíteni szigorúan a törvény keretein belül vállalt kötelezettségeit, ilyen körülmények között egy rektor nem tehet semmit a diákság megfelelő irányítása érdekében és a rektori méltóságot nem viselheti egy öntudatos ember, aki ad a méltóságára. Elhárítok tehát minden felelősséget az ön által szervezett diák-kongresszusért, annak összes anyagi és erkölcsi következményeiről és éppen ezért kérem, fogadják visszavonhatatlannak lemondásomat erről a nehéz méltóságról.

esetén senkit huszonnégy órán túl ne tartsanak őrizetben, ha csak az illető véke nem olyan természetű, hogy az ügy az igazságszolgáltatási fórumok elé tartozik.

Allandósultak a fegyvercsempészek Belgiumból Franciaországba

Hága, április 5. A Nieuwe Rotterdamse Courant szerint Lüttich környékéről teherautókon, hajón és vasúton allandók a fegyverszállítók a francia határ felé. A nemzetközi csempészbanda a fegyvereket ócskavasnak gépkalkatréseknek deklarálja s így juttatja át a határon.

Spanyolország egyes városaiban teljesen megállott a termelői munka és a közlekedés

Madrid, április 5. Saragossában a sztrájk általánossá vált. Mindennemű termelőmunka és a közlekedési eszközök forgalma szünetel. A karhatalmat riadókézenlétben tartják, a közüzemeket tábori felszerelésű katonai osztagok őrzik. Ejjélig két jelentéktelenebb sztrájk-összetűzést jelentettek 7 sebesüléssel.

Barcelonában a sztrákolók egyik kerületi gázgyár ellen bombamerényletet követtek el. Több helyiségben károkat okozott a robbanás. Három személy sebesülten kórházba került. Egyik rendőrlaktanya közelében az éjjeli órákban tüzharc folyt.

Szöke Szakáll Kolozsváron. Szerda délután elegáns turaautó állott meg a Newyork kávéház előtt és abból Szöke Szakáll a világhírű filmkomikus szállott ki. Szöke Szakáll csak rövid ideig tartózkodott Kolozsváron. Átutazóban volt Bukarest felé, ahonnan viszont Görögországba veszi útját. Csütörtök délelőtt megjelentek a filmkomikus Newyork szállóbeli lakásán az újságírók, akiknek kijelentette, hogy nagyon tetszik neki Erdély és sajnálja, hogy csak rövid ideig tartózkodhatik Erdély fővárosában, de legújabb programja Athénbe szólítja, ahol megkezdí a Szép Heléna című film felvételeit. Szöke Szakáll mint annyi sok más „nem árja” színész el kellett hagyja Hitler országot, ahonnan Bécsbe ment és ott folytatta tovább a filmezést.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Eünyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 16
Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postală
plătite in num.
No. 224713-929.

10. Telefon: 9-77. El Havonta 110, negyede évre 600, egészévre földre: Havonta 2, félévre 12, egészévre detések díjazás az KELET az erdély ssidóság egyetlen nekink utányomására megjelölésével e

Elfogultság nélkül

Számítlanoszor hird fasizmus humberja a dásági abszurditást kozni. De ha mi hi ez, természetszerűleg dolnak meg bennünk Most, hogy Ném csődje teljes mérték ságában bontakozik az amszterdami „bjaded” cikkének eg német gazdasági közik.

Igy ir a Handelsb „Sajnáljuk, hogy sát nem tudjuk osztat hogy Németországna sága, csak transzferr lönség? Belülről k gazdagi helyzete m tleléjait emésztí fel, séges. A márka ért csak egy bonyolult t son mulik. A márka csak elmélet. Ezt a k bevezetése önmagába a gát, amelyet Scha jövőben átszakadna. tételi fizetések kövé már régen megszűnt kát is elkapja a vak kor ez az új Németo letének és gyakorlati vetkezménye — azok maradéktalanul sov teljességgel hamis ki, hogy egy önelá maga elzárkózottsága hez vezet, mint egy o eszmei és anyagi ja vonaluan a külföldde A holland lap min küi állapítja meg eze gokat.

Elfogultság nélkül. Mi is elfogultság öket, de nem minde nélkül.

Mert előre láttuk. És előre hirdettük. És mire tudjuk és még egyetlen politit el olyan megérdemel a hitleristák Németo

Hirdes az Uj